

ZMLUVA

č. 124/2009/5.1; č.zmluvy prijímateľa: 2009/3300/1615

o poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu v rámci finančného nástroja pre životné prostredie LIFE+

Názov projektu:

Ochrana populácií ohrozených druhov vtáctva v prirodzených biotopoch vnútrozemskej delty Dunaja (akronym Ochrana vtáctva Podunajska)

Kód projektu EK: LIFE07 NAT/SK/000707

Kód žiadosti o dotáciu zo štátneho rozpočtu: 03/FM 2009/MŽP SR

uzatvorená v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi

zmluvnými stranami

poskytovateľ

Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky
so sídlom v Bratislave, Nám. L. Štúra 1, 812 35

IČO: 00678 678

Bankové spojenie: Štátna pokladnica, Bratislava, číslo účtu:

zastúpený:

Dušanom Čaplovičom

podpredsedom vlády Slovenskej republiky pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny a povereným riadením Ministerstva životného prostredia SR, štatutárnym zástupcom

a

prijímateľ

Vodohospodárska výstavba, štátny podnik

so sídlom v Bratislave, Karloveská 2, 842 04 (P.O.BOX 45)

IČO: 00156752

Bankové spojenie.

zastúpený

Vladimírom Kocianom

povereným generálnym riaditeľom štátneho podniku

poskytovateľ a prijímateľ spoločne ďalej aj ako „zmluvné strany“.

I. PREDMET A ÚČEL ZMLUVY

1. Predmetom tejto zmluvy je úprava zmluvných podmienok, práv a povinností zmluvných strán pri poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu (ďalej len „prostriedky na spolufinancovanie“) zo strany poskytovateľa prijímateľovi za účelom spolufinancovania realizácie aktivít projektu „**Ochrana populácií ohrozených druhov vtáctva v prirodzených biotopoch vnútrozemskej delty Dunaja**“ kód LIFE07 NAT/SK/000707 schváleného Európskou komisiou v programe LIFE+.
2. Účelom tejto zmluvy je spolufinancovanie schváleného projektu prijímateľa, a to poskytnutím prostriedkov na spolufinancovanie na základe žiadosti o dotáciu zo štátneho rozpočtu – kód žiadosti 03/FM 2009/MŽP SR. Účelom poskytnutia prostriedkov na spolufinancovanie je úhrada oprávnených výdavkov prijímateľa v dohodnutom pomere k celkovým nákladom projektu a to po predložení vyúčtovania a za podmienok uvedených v tejto zmluve.

II. OBSAH ZMLUVY

1. Poskytovateľ sa zaväzuje, že na základe tejto zmluvy a platných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky poskytne prijímateľovi účelovo určené prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu vo výške podľa čl. IV tejto zmluvy na spolufinancovanie realizácie projektu „**Ochrana populácií ohrozených druhov vtáctva v prirodzených biotopoch vnútrozemskej delty Dunaja**“ kód LIFE07 NAT/SK/000707 schváleného Európskou komisiou (ďalej len „EK“) v programe LIFE+.
2. Prijímateľ sa zaväzuje prijať poskytnuté prostriedky na spolufinancovanie a použiť ich v súlade s podmienkami stanovenými v tejto zmluve a projekt realizovať riadne a včas, avšak najneskôr do termínu ukončenia realizácie aktivít projektu.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že začiatkom realizácie projektu je dátum: **01. 01. 2009**, ktorý sa zhoduje so začiatkom realizácie projektu stanoveným v zmluve medzi žiadateľom projektu LIFE+ a EK.
4. Zmluvné strany sa dohodli, že pre účely tejto zmluvy sa za začiatok realizácie aktivít projektu považuje doručenie písomného oznámenia o začiatku realizácie projektu prijímateľom poskytovateľovi podľa čl. X ods. 2 tejto zmluvy.
5. Zmluvné strany sa dohodli, že pre účely tejto zmluvy sa za termín skončenia realizácie aktivít projektu financovaných z poskytnutých prostriedkov na spolufinancovanie považuje dátum **30. 06. 2013**.
6. Zmluvné strany sa dohodli, že pre účely tejto zmluvy sa za skončenie projektu považuje dátum písomného oznámenia zo strany prijímateľa o zaslaní záverečnej platby finančných prostriedkov z Európskych spoločenských (z programu LIFE+) na účet prijímateľa podľa čl. X ods. 6 tejto zmluvy. Ak k tomuto úkonu/skutočnosti dôjde skôr ako v termíne ukončenia realizácie aktivít projektu uvedenom vyššie, realizácia aktivít projektu je ukončená týmto úkonom/skutočnosťou.

7. Prijímateľ berie na vedomie, že poskytnuté prostriedky na spolufinancovanie, a to aj každá ich časť je finančným prostriedkom vyplateným zo štátneho rozpočtu. Na kontrolu a vládny audit použitia týchto finančných prostriedkov, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny sa vzťahuje režim upravený v právnych predpisoch ES a SR (najmä zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov).

III. PODMIENKY POSKYTNUTIA PROSTRIEDKOV NA SPOLUFINANCOVANIE

1. Prostriedky na spolufinancovanie realizácie aktivít projektu sa poskytujú k poskytnutým finančným prostriedkom Európskeho spoločenstva a členských krajín prostredníctvom finančného nástroja LIFE+ na spolufinancovanie projektu vo výške ustanovenej v čl. IV tejto zmluvy.
2. Prostriedky na spolufinancovanie môžu byť použité len na výdavky vzniknuté v súvislosti s realizáciou projektových aktivít, uvedených v Prílohách č. 1 a 2 tejto zmluvy.
3. Prijímateľ sa zaväzuje využiť prostriedky na spolufinancovanie na realizáciu schváleného projektu v súlade s podmienkami tejto zmluvy a jej prílohami. Prijímateľ súčasne zodpovedá za efektívne a hospodárne čerpanie prostriedkov určených na projekt bez ohľadu na to, či sú poskytnuté z verejných alebo vlastných zdrojov.
4. Prijímateľ sa zaväzuje realizovať projekt a vynakladať výdavky predložené na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu na základe tejto zmluvy v súlade s rozpočtom projektu a ročným časovým harmonogramom projektu, ktorý tvorí Prílohu č. 2 tejto zmluvy.
5. Obstarávanie všetkých tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb potrebných pre realizáciu aktivít projektu je prijímateľ povinný realizovať v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade postihov za nedodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní v súvislosti s projektom, ktorý je spolufinancovaný zo strany ministerstva, je prijímateľ povinný o tom poskytovateľa informovať neodkladne. V takom prípade je prijímateľ povinný vrátiť prostriedky v sume rovnajúcej sa hodnote verejného obstarávania, ktoré Úrad pre verejné obstarávanie uznal za nesprávne uskutočnené na účet určený poskytovateľom.

IV. VÝŠKA POSKYTNUTÝCH PROSTRIEDKOV NA SPOLUFINANCOVANIE

1. Celkové oprávnené náklady na realizáciu aktivít časti projektu, za ktorých realizáciu je zodpovedný prijímateľ, sú vo výške **1 860 000,00 EUR** (milión osemstošesťdesiat tisíc eur).
2. Poskytovateľ poskytne prijímateľovi prostriedky na spolufinancovanie v celkovej výške **864 268,97 EUR** (osemstošesťdesiatštyritisíc dvestošesťdesiatosem celých deväťdesiat sedem stotín eur), z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít projektu uvedených v ods. 1 tohto článku.

3. Prijímateľ zabezpečí vlastné zdroje financovania projektu vo výške **165 731,03 EUR** (stošesťdesiatpäťtisíc sedemstotridsaťjeden celých tri stotiny eur) z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít projektu uvedených v ods. 1 tohto článku a zabezpečí ďalšie vlastné zdroje na úhradu všetkých neoprávnených výdavkov projektu.
4. Konečná výška prostriedkov na spolufinancovanie sa určí na základe skutočne vynaložených, odôvodnených a riadne preukázaných výdavkov, ktoré súvisia s realizáciou projektu, avšak celková schválená výška prostriedkov uvedená v ods. 2 tohto článku na spolufinancovanie a pomer spolufinancovania uvedený v Prílohe 2 tejto zmluvy (rozpočet projektu) nesmie byť prekročený.
5. Nárok prijímateľa na prostriedky na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu vzniká až po schválení modifikácie rozpočtu projektu LIFE+ zo strany EK a po podpísaní dodatku k zmluve medzi EK a žiadateľom projektu LIFE+ a po predložení týchto dokumentov žiadateľom projektu LIFE+ na MŽP SR. Modifikovaný rozpočet projektu bude prílohou č. 2 tejto zmluvy, pričom maximálna výška príspevku uvedená v odseku 2 tohto článku nesmie byť prekročená. V prípade ďalšej modifikácie rozpočtu projektu LIFE+ na úrovni EK je prijímateľ povinný poskytovateľa bezodkladne informovať o takejto zmene a predložiť záväzný dokument potvrdzujúci modifikáciu.
6. Prijímateľ sa zaväzuje, že ak dôjde k navýšeniu nákladov na realizáciu projektových aktivít, projekt riadne a včas ukončí a dodatočné výdavky uhradí z vlastných finančných prostriedkov
7. Prijímateľ je povinný bezodkladne informovať poskytovateľa o finančných korekciách rozpočtu zo strany EK. Ak bude EK oprávnené výdavky projektu a výšku spolufinancovania krátiť, poskytovateľ je oprávnený korigovať finančne výšku poskytnutých prostriedkov na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu tak, aby bol zachovaný schválený pomer prostriedkov na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu na projekt (50 % z LIFE+ ku 45% z prostriedkov na spolufinancovanie alebo 75 % z LIFE+ ku 20 % z prostriedkov na spolufinancovanie).
8. Prijímateľ nesmie požadovať na realizáciu oprávnených aktivít projektu podľa tejto zmluvy prostriedky na spolufinancovanie alebo príspevok ani inú formu pomoci, ktorá by umožnila dvojité financovanie aktivít projektu zo zdrojov iných rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu, štátnych fondov, z iných verejných zdrojov alebo zdrojov ES, Environmentálneho fondu alebo Recyklačného fondu.

V. ÚČET PRIJÍMATEĽA

1. Poskytovateľ zabezpečí poskytnutie prostriedkov na spolufinancovanie prijímateľovi bezhotovostne na prijímateľom stanovený bankový účet (ďalej len „účet prijímateľa“) vedený v EUR. Prijímateľ je povinný zriadiť si za týmto účelom osobitný účet:

Banka

Kód bank

2. Prijímateľ je povinný skutočné výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu, t.j. výnosy po odpočítaní poplatkov za vedenie účtu odvieť
raz ročne, najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka. Zároveň do tohto termínu prijímateľ zašle avízo o vykonanej platbe spolu s kópiou bankového výpisu na odbor financovania, Sekcia financovania a rozpočtu a odbor programov, Sekcia environmentálnych programov a projektov MŽP SR.
3. Prijímateľ je povinný udržiavať účet prijímateľa otvorený a nesmie ho zrušiť až do doby úplného finančného vysporiadania projektu.

VI. SPÔSOB POSKYTNUTIA PROSTRIEDKOV NA SPOLUFINANCOVANIE

1. Poskytovateľ poskytuje prostriedky na spolufinancovanie, resp. ich časť, v prospech prijímateľa na účet prijímateľa v lehotách ustanovených v tomto článku ako dve zálohové platby a platby vo forme refundácie finančných prostriedkov, na základe čiastkových žiadostí o platbu alebo záverečnej žiadosti o platbu (čl. VIII tejto zmluvy).
2. Prvá zálohová platba do výšky 40 % prostriedkov na spolufinancovanie (podľa čl. IV ods. 2) bude uvoľnená do 30 kalendárnych dní od začiatku realizácie projektu podľa čl. II ods. 4 tejto zmluvy.
3. Druhá zálohová platba do výšky 30 % prostriedkov na spolufinancovanie (podľa čl. IV ods. 2) bude uvoľnená do 30 kalendárnych dní po schválení vyúčtovania prvej zálohovej platby.
4. Platby vo forme refundácie do výšky 30 % prostriedkov na spolufinancovanie (podľa čl. IV ods. 2) budú pripísané na účet prijímateľa postupne na základe čiastkových žiadostí o platbu formou refundácie a refundácie záverečnej žiadosti o platbu. Žiadosti o platbu budú obsahovať zaplatené faktúry v požadovanej výške prostriedkov na spolufinancovanie. Čiastkové sumy, na základe čiastkových žiadostí o platbu budú prijímateľom vyplatené do 30 kalendárnych dní od schválenia konkrétnej čiastkovej žiadosti o platbu.
5. Zvyšná suma do výšky 30 % prostriedkov na spolufinancovanie bude prijímateľovi vyplatená až po tom ako prijímateľ doručí poskytovateľovi kompletnú záverečnú žiadosť o platbu na zvyšných 30 % prostriedkov na spolufinancovanie a to do 30 kalendárnych dní po schválení tejto záverečnej žiadosti o platbu.
6. Deň pripísania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na účet prijímateľa sa považuje za deň čerpania prostriedkov na spolufinancovanie, resp. ich časti.

VII. VYÚČTOVANIE ZÁLOHOVÝCH PLATIEB

1. Prijímateľ je povinný predkladať priebežné vyúčtovanie výdavkov každý rok najneskôr do 31. januára nasledujúceho roku do výšky výdavkov stanovenej na príslušný rok. Prijímateľ vyúčtuje prvú a druhú predbežnú platbu podľa schváleného harmonogramu, kde sú výdavky rozdelené na jednotlivé roky realizácie projektu, ktorý je súčasťou Prílohy č. 2 tejto zmluvy.

2. Celkové vyúčtovanie prvej zálohovej platby prijímateľ predkladá po jej úplnom vyčerpaní. Súčasne s vyúčtovaním prijímateľ predkladá monitorovaciu správu, v predpísanej štruktúre podľa Prílohy č. 4 tejto zmluvy. Vyúčtovanie môže prijímateľ predložiť kedykoľvek počas kalendárneho roka, najneskôr ale do 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka po vyčerpaní posledného výdavku z prvej zálohovej platby.
3. Prijímateľ nie je oprávnený v priebehu roka čerpať menej ako 80 % z výdavkov plánovaných podľa schváleného harmonogramu. Zvyšných 20 % plánovaných ročných výdavkov je možné presunúť do nasledujúceho roka bez predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa.
4. Ak prijímateľ plánuje čerpať v nasledujúcom roku viac ako 20 % ročných výdavkov plánovaných na predchádzajúci rok, je povinný písomne požiadať poskytovateľa o súhlas s presunom týchto prostriedkov do nasledujúceho roka a úpravu harmonogramu realizácie výdavkov najneskôr do 30. septembra príslušného kalendárneho roka. Bez predchádzajúceho písomného súhlasu poskytovateľa k presunu finančných prostriedkov bude druhá zálohová platba znížená o nevyčerpanú sumu presahujúcu povolených 20%. Úprava harmonogramu realizácie výdavkov sa vykoná formou dodatku k tejto zmluve.
5. Druhá zálohová platba bude prijímateľovi uvoľnená až po schválení vyúčtovania prvej predbežnej platby podľa odseku 2 tohto článku. Pri vyúčtovaní druhej zálohovej platby prijímateľ postupuje rovnako ako pri prvej platbe. Odseky 1 až 4 tohto článku sa aplikujú na druhú zálohovú platbu primerane. Informáciu o schválení platby poskytovateľ zasiela prijímateľovi bezodkladne po ukončení predbežnej finančnej kontroly a administratívnej kontroly uhradených výdavkov projektu.
6. Pokiaľ prijímateľ nevyčerpá viac ako 80% prostriedkov určených na príslušný kalendárny rok, bude mu krátená výška poskytnutých prostriedkov na spolufinancovanie rovnako ako je popísané v ods. 4 tohto článku pre prípad prvej zálohovej platby, pokiaľ prijímateľ nepožiadal o zmenu harmonogramu. Bez predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa k presunu finančných prostriedkov bude prijímateľovi znížená záverečná platba o nevyčerpanú sumu presahujúcu povolených 20%.
7. Vyúčtovanie prvej a druhej zálohovej platby musí obsahovať vyplatené účtovné doklady v stanovenej výške 40%, resp. 30% z prostriedkov na spolufinancovanie poskytnutých na základe tejto zmluvy.
8. Vyúčtovanie použitia prostriedkov obsahuje:
  - (a) vyúčtovanie výdavkov v predpísanom formáte podľa Prílohy č. 3 tejto zmluvy;
  - (b) monitorovaciu správu s predpísaným obsahom podľa Prílohy č. 4 tejto zmluvy ;
  - (c) uhradené účtovné doklady (faktúry, pokladničné bloky) a výpisy z účtov, na ktoré sa prostriedky zo štátneho rozpočtu prevádzajú a z ktorých boli faktúry a iné výdavky platené;
  - (d) v prípade, že je prijímateľom a teda účtovateľom partner projektu, vyžaduje sa písomné stanovisko žiadateľa projektu (ak je žiadateľom organizácia so sídlom v SR), že predložené účtovné doklady sú v súlade s projektovou dokumentáciou a pravidlami pre projekty financované z programu LIFE+.

11. V prípade, že prijímateľ nepredložil vyúčtovanie zálohovej platby v lehote stanovenej v súlade s ods. 2 tohto článku vo výške prostriedkov na spolufinancovanie poskytnutých na príslušný rok, poskytovateľ je oprávnený znížiť výšku poskytnutej zálohovej platby. Výška druhej zálohovej platby alebo záverečnej platby bude znížená o túto sumu.
12. V prípade, že prijímateľ nezrealizoval aktivity v súlade s časovým harmonogramom o prostriedky určené na ich realizáciu v príslušnom roku, poskytovateľ je oprávnený znížiť výšku poskytnutej zálohovej platby. Výška druhej zálohovej platby alebo záverečnej platby bude znížená o túto sumu.
13. Poskytovateľ je oprávnený znížiť výšku poskytnutej zálohovej platby v prípade zníženia príspevku zo strany EK pokiaľ prostriedky na spolufinancovanie podľa tejto zmluvy neboli prijímateľovi úplne vyplatené, tak aby bol dodržaný pomer spolufinancovania zo štátneho rozpočtu ustanovený v čl. IV ods. 7 tejto zmluvy.

VIII. ŽIADOSŤ O PLATBU

1. Po vyúčtovaní druhej zálohovej platby, prijímateľ uhrádza všetky ďalšie výdavky z vlastných zdrojov a poskytovateľovi predkladá čiastkové žiadosti o platbu na preplatenie uhradených výdavkov.
2. Čiastkové žiadosti o platbu prijímateľ predkladá poskytovateľovi maximálne dvakrát ročne:
  - (a) dobrovoľne ku poslednému pracovnému dňu 6. mesiaca v kalendárnom roku
  - (b) a povinne najneskôr do 31. januára nasledujúceho roku po kalendárnom roku, kedy výdavky vznikli, a to do výšky výdavkov stanovenej na príslušný kalendárny rok.
3. Prijímateľ následne predkladá záverečnú žiadosť o platbu, kde bude vyúčtované použitie celej sumy vo výške zvyšných 30% prostriedkov na spolufinancovanie po uhradení celkových oprávnených nákladov na realizáciu projektu najneskôr do 3 mesiacov odo dňa ukončenia realizácie aktivít projektu (čl. II ods. 5).
4. Žiadosť o platbu prijímateľ predkladá na predpísanom formulári, ktorý tvorí Prílohu č. 3 tejto zmluvy. Spolu so žiadosťou o platbu v predpísanom formáte prijímateľ predkladá:
  - a. monitorovaciu správu s predpísaným obsahom podľa Prílohy č.4 tejto zmluvy;
  - b. uhradené účtovné doklady (faktúry, pokladničné bloky) a výpisy z účtov, na ktoré sa prostriedky zo štátneho rozpočtu prevádzajú a z ktorých boli faktúry a iné výdavky platené;
  - c. v prípade, že je prijímateľom prostriedkov zo štátneho rozpočtu a teda účtovateľom partner projektu, vyžaduje sa písomné stanovisko žiadateľa projektu LIFE+ (ak žiadateľom projektu LIFE+ a zároveň žiadateľom o spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu je organizácia so sídlom v SR), že predložené účtovné doklady sú v súlade s projektovou dokumentáciou a pravidlami pre projekty financované z programu LIFE+.
5. Prijímateľ predkladá rovnopis originálov faktúr, príp. dokladov rovnocennej dôkaznej hodnoty a originál výpisu z bankového účtu, ktorý potvrdzuje uhradenie výdavkov deklarovaných v žiadosti o platbu. Druhý rovnopis originálu faktúry, príp. dokladu rovnocennej dôkaznej hodnoty, si ponecháva prijímateľ. V prípade, že povaha tohto

dokladu neumožňuje vyhotoviť viac rovnopisov originálov (napr. pokladničný blok), prijímateľ predkladá overenú kópiu s pečiatkou a podpisom štatutárneho zástupcu prijímateľa v súlade s podpisovým vzorom.

6. Záverečnú žiadosť o platbu, ak počas predbežnej finančnej kontroly podľa článku IX neboli zistené žiadne nezrovnalosti, poskytovateľ schváli a stanoví jej výšku na základe skutočne vynaložených a uhradených oprávnených výdavkov.
7. Prijímateľovi vznikne nárok na prostriedky na spolufinancovanie, resp. ich časť, iba v prípade, ak podá úplnú žiadosť o platbu, ktorej predmetom sú výdavky spĺňajúce všetky podmienky uvedené v čl. XI tejto zmluvy. Nárok prijímateľa na zarátanie, príp. vyplatenie príslušnej platby vzniká len v rozsahu v akom poskytovateľ rozhodol o oprávnenosti výdavkov.
8. Poskytovateľ je oprávnený znížiť výšku záverečnej platby v prípade zníženia príspevku zo strany EK pokiaľ prostriedky na spolufinancovanie podľa tejto zmluvy neboli prijímateľovi úplne vyplatené, tak aby bol dodržaný pomer spolufinancovania zo štátneho rozpočtu ustanovený v čl. IV ods. 7 tejto zmluvy.

IX. PREDBEŽNÁ FINANČNÁ KONTROLA A KONTROLA REALIZÁCIE PROJEKTU

1. Po doručení každého vyúčtovania zálohovej platby v požadovanej forme poskytovateľ vykoná formálnu kontrolu kompletnosti žiadosti, oprávnenosti výdavkov a finančnú kontrolu uhradených výdavkov projektu.
2. V rámci formálnej kontroly poskytovateľ kontroluje kompletnosť žiadosti, oprávnenosť výdavkov a či sú výdavky v súlade s predloženým rozpočtom projektu. Pri finančnej kontrole poskytovateľ kontroluje hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť vynaloženia prostriedkov na daný cieľ a formálnu správnosť vystavenia účtovných dokladov (či sú účtovné doklady vystavené na prijímateľa a či je k nim priložený relevantný výpis z účtu).
3. Poskytovateľ uskutoční predbežnú finančnú kontrolu v súlade s § 9 zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, ktorou overuje dodávku tovarov alebo služieb, overuje reálnosť, oprávnenosť, správnosť, aktuálnosť a neprekrývanie sa nárokovovaných výdavkov, overuje či požadovaná suma v žiadosti o vyúčtovanie zálohových platieb a žiadosti o platbu ako aj záverečnej platby zodpovedá údajom uvedeným v priložených dokladoch, overuje súlad s legislatívou SR a legislatívou ES (verejné obstarávanie, ochrana životného prostredia, rovnosť príležitostí, publicita), rovnako overuje, či požadovaná čiastka zodpovedá finančným tabuľkám schváleného projektu tvoriaceho Prílohu č. 2 zmluvy. Pri overovaní matematickej správnosti sa preukázateľne overuje správnosť údajov o dodaných tovaroch, službách a prácach vo vzťahu k množstvu alebo objemu a jednotkovej cene, súčet jednotlivých položiek uvedených na predloženej faktúre alebo inom relevantnom účtovnom doklade.
4. Prijímateľ sa zaväzuje, že umožní výkon kontroly zo strany poskytovateľa v zmysle zákona č. 502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých

zákonov. Prijímateľ je povinný umožniť vykonanie kontroly použitia prostriedkov na spolufinancovanie na mieste realizácie projektu a preukázať oprávnenosť vynaložených výdavkov. Prijímateľ je pri kontrole povinný predložiť originály dokumentov a všetky vyžiadané informácie týkajúce sa realizácie projektu a použitia prostriedkov na spolufinancovanie.

5. Prijímateľ je povinný v stanovenej lehote predložiť poskytovateľovi dodatočné podklady alebo korekcie žiadosti o vyúčtovanie zálohovej platby alebo žiadosti o platbu.
6. V prípade zistenia formálnych nedostatkov je prijímateľ povinný na základe vyzvania poskytovateľom v stanovenej lehote doplniť svoju žiadosť. V prípade zistenia závažných nedostatkov, alebo nedoplnenia požadovaných údajov v stanovenej lehote, poskytovateľ vyúčtovanie zálohovej platby alebo žiadosť o platbu zamietne a platba sa považuje za nevyúčtovanú.
7. V prípade zistenia neoprávneného použitia finančných prostriedkov na projekt je prijímateľ povinný príslušnú sumu vyčíslenú poskytovateľom vrátiť na účet určený poskytovateľom v súlade s postupom stanoveným v čl. XIV tejto zmluvy.
8. Poskytovateľ vykoná kontrolu realizácie projektu na mieste podľa potreby, minimálne raz počas realizácie projektu. O všetkých kontrolách (formálnej, finančnej, na mieste) poskytovateľ vystaví protokol o kontrole, ktorý sa archivuje v projektovom spise.
9. Poskytovateľ kontroluje priebeh projektu aj na zasadnutiach riadiaceho výboru projektu, ktoré sú minimálne 2 krát do roka. Riadiaci výbor projektu, ktorého členmi sú zástupcovia poskytovateľa, je zriadený pre každý projekt.
10. Poskytovateľ po doručení informácie podľa čl. X. ods. 6 od prijímateľa vykoná záverečné finančné zúčtovanie projektu. V rámci zúčtovania poskytovateľ overí, či bol zachovaný podiel spolufinancovania zo štátneho rozpočtu podľa čl. IV ods. 7. V prípade, že spolufinancovanie všetkých prijímateľov na daný projekt nedosiahlo výšku 5 %, poskytovateľ zníži výšku poskytnutých prostriedkov na spolufinancovanie tých prijímateľov, ktorých výdavky neboli v plnej výške uznané EK a vyzve prijímateľa v súlade s čl. XIV tejto zmluvy prijímateľa o vrátenie presne stanovenej sumy na účet poskytovateľa.
11. Prijímateľ je povinný sumu stanovenú poskytovateľom podľa odseku 10 vrátiť na účet poskytovateľa do 30 kalendárnych dní od doručenia písomnej výzvy na vrátenie.

X. REALIZÁCIA PROJEKTU

1. Prijímateľ sa zaväzuje zrealizovať aktivity projektu v súlade s touto zmluvou a so zmluvou o realizácii projektu **LIFE07 NAT/SK/000707** v rámci finančného nástroja LIFE+ uzavretou medzi žiadateľom projektu LIFE+ a EK dňa **18. 11. 2008**.
2. Prijímateľ je povinný poskytovateľa bezodkladne informovať o začiatku realizácie aktivít projektu a doručiť poskytovateľovi písomné oznámenie o začiatku realizácie projektu spolu s výpisom z účtu, na ktorý prijímateľ prijal prvú platbu z EK. V prípade, že prijímateľ je partnerom projektu, preukazuje poskytnutie finančných prostriedkov z Európskych

spoločenstiev na základe výpisu z účtu, na ktorý prijímateľ ako partner v projekte od žiadateľa prijal prvú platbu.

3. Prijímateľ je povinný podávať žiadosti o vyúčtovanie zálohových platieb a čiastkové žiadosti o platbu a záverečnú žiadosť o platbu v súlade s článkom VII a VIII tejto zmluvy.
4. Prijímateľ počas realizácie projektu:
  - a) nesmie podstatne meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena narušila povahu projektu,
  - b) nesmie podstatne meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena znamenala poskytnutie neoprávnenej výhody podnikateľskému subjektu alebo právnickej osobe verejného práva; nesmie meniť projekt ani tak, aby došlo k porušeniu ustanovení zákona č.136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
  - c) nesmie podstatne meniť schválený projekt, a to ani po dohode s poskytovateľom, ak je podstatná zmena výsledkom buď zmeny v povahe vlastníctva nejakej súčasti infraštruktúry, alebo ukončenia či premiestnenia nejakej produktívnej činnosti,
  - d) nesmie jednostranne meniť projekt akýmkoľvek iným spôsobom, ako je uvedené vyššie pod písm. a) až c),
  - e) je povinný písomne oznámiť poskytovateľovi všetky zmeny a skutočnosti, ktoré majú vplyv alebo súvisia s plnením tejto zmluvy alebo sa akýmkoľvek spôsobom tejto zmluvy týkajú alebo môžu týkať, a to aj v prípade, ak má prijímateľ čo i len pochybnosť o dodržiavaní svojich záväzkov vyplývajúcich z tejto zmluvy, a to do 15 pracovných dní od ich vzniku. Zmluvné strany následne bez zbytočného odkladu prerokujú ďalšie možnosti a spôsoby plnenia predmetu a účelu tejto zmluvy. Pokiaľ ide o zmenu, ktorej uskutočnenie závisí od vydania rozhodnutia poskytovateľom o tejto zmene, kladné rozhodnutie poskytovateľa o tejto zmene sa stane prílohou tejto zmluvy,
  - f) je povinný zriadiť riadiaci výbor projektu, ktorého členom budú zástupcovia poskytovateľa – Sekcie environmentálnych programov a projektov a vecne príslušnej sekcie. Riadiaci výbor projektu kontroluje priebeh projektu na zasadnutiach konajúcich sa minimálne dvakrát ročne,
  - g) je povinný predkladať poskytovateľovi spolu so žiadosťami o vyúčtovanie zálohových platieb a žiadosťami o platbu predkladať monitorovaciu správu za uplynulé obdobie. Správu predkladá prijímateľ na predpísanom formulári, ktorý je Prílohou č. 4 tejto zmluvy. Ďalej je prijímateľ povinný na požiadanie poskytovateľa bezodkladne predložiť doplňujúce informácie týkajúce sa monitorovania realizácie projektu.
5. Prijímateľ je povinný informovať poskytovateľa o predĺžení realizácie projektu do dvoch týždňov od vydania rozhodnutia EK o umožnení predĺženia realizácie projektu. V prípade, že toto predĺženie realizácie projektu môže mať vplyv na aktivity projektu financované z finančných prostriedkov poskytnutých na základe tejto zmluvy, zmluvné strany uzavrujú písomný dodatok k tejto zmluve o predĺžení realizácie aktivít projektu.
6. Prijímateľ je povinný do 10 pracovných dní od prijatia záverečnej platby zo strany EK túto skutočnosť písomne oznámiť poskytovateľovi. Spolu s oznámením poskytovateľovi zasiela aj výpis z účtu, na ktorý prijal záverečnú platbu z EK, resp. záverečnú platbu od žiadateľa, v prípade, že prijímateľom prostriedkov na spolufinancovanie je partner projektu.

7. Prijímateľ je povinný do 10 pracovných dní od predčasného ukončenia zmluvy o realizácii projektu **LIFE07 NAT/SK/000707** s EK písomne oznámiť poskytovateľovi dôvody a dátum ukončenia zmluvy.

XI. OPRAVNENOSŤ VÝDAVKOV

1. Za oprávnené výdavky na schválený projekt môžu byť považované len výdavky, ktoré:
  - a) vznikli prijímateľovi najskôr odo dňa začiatku realizácie projektu, ktorý je uvedený v čl. II, ods. 3 tejto zmluvy,
  - b) vznikli prijímateľovi počas realizácie projektu do **30. 06. 2013**,
  - c) boli uhradené prijímateľom maximálne do 1 mesiaca po ukončení realizácie projektu.
2. Za oprávnené výdavky sa považujú len výdavky, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne, ktoré sa navzájom neprekrývajú, a ktoré v plnej miere súvisia s realizáciou priloženého projektu, na spolufinancovanie ktorého boli prostriedky na spolufinancovanie určené. Oprávnené výdavky a ich úhrada musia byť v súlade s finančným plánom.
3. Prostriedky na spolufinancovanie nemožno použiť na splácanie úverov, pôžičiek a úrokov z prijatých úverov a pôžičiek.
4. Oprávnené výdavky musia byť v súlade so slovenskou legislatívou a legislatívou Európskeho Spoločenstva.
5. Oprávneným výdavkom nie je nákup pozemkov, dane a clá ako napr. priame dane, daň z nehnuteľnosti, daň z prevodu nehnuteľnosti, cestná daň a pod., DPH - v prípade, že prijímateľ je platiteľom DPH a má právo na odpočítanie dane v zmysle § 49 odsek 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

XII. ÚČTOVNÍCTVO A UCHOVÁVANIE ÚČTOVNEJ DOKUMENTÁCIE

1. Prijímateľ, ktorý je účtovnou jednotkou podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov sa zaväzuje v rámci svojho účtovníctva účtovať o skutočnostiach týkajúcich sa projektu v
  - a) analytickej evidencii a na analytických účtoch v členení podľa jednotlivých projektov, ak účtujú v sústave podvojného účtovníctva,
  - b) účtovných knihách podľa § 15 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov so slovným a číselným označením projektu v účtovných zápisoch, ak účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva.
2. Prijímateľ, ktorý nie je účtovnou jednotkou, vedie evidenciu majetku, záväzkov, príjmov a výdavkov (pojmy definované v § 2 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov) týkajúcich sa projektu v účtovných knihách používaných v jednoduchom účtovníctve so slovným a číselným označením projektu pri zápisoch v nich.

3. Záznamy v účtovníctve musia zabezpečiť údaje na účely monitorovania pokroku dosiahnutého pri realizácii aktivít projektu, vytvoriť základ pre nárokovanie platieb a uľahčiť proces overovania a kontroly výdavkov zo strany príslušných orgánov.
4. Prijímateľ sa zaväzuje uchovávať a ochraňovať podporné dokumenty a ostatnú účtovnú dokumentáciu alebo dokumentáciu k evidencii podľa odseku 1, evidenciu podľa odseku 2 tohto článku vzťahujúcu sa na projekt a inú dokumentáciu týkajúcu sa projektu v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a po dobu 5 rokov od oznámenia podľa čl. X ods. 6.

XIII. UKONČENIE ZMLUVY

1. Riadne ukončenie zmluvného vzťahu z tejto zmluvy nastane splnením záväzkov zmluvných strán a súčasne uplynutím doby, na ktorú bola zmluva uzatvorená podľa článku XV. bod 2. tejto zmluvy.
2. Mimoriadne ukončenie zmluvného vzťahu nastáva dohodou zmluvných strán alebo odstúpením od zmluvy.
3. Od tejto zmluvy môže prijímateľ alebo poskytovateľ odstúpiť v prípadoch podstatného porušenia zmluvy, nepodstatného porušenia zmluvy a ďalej v prípadoch, ktoré ustanovujú právne predpisy SR a ES.
4. Porušenie zmluvy je podstatné, ak strana porušujúca zmluvu vedela v čase uzavretia zmluvy alebo v tomto čase bolo rozumné predvídať s prihliadnutím na účel tejto zmluvy, ktorý vyplynul z jej obsahu alebo z okolností, za ktorých bola uzavretá, že druhá zmluvná strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom porušení zmluvy alebo v prípade, ak tak ustanovuje zmluva.
5. Na účely zmluvy sa za podstatné porušenie zmluvy zo strany prijímateľa považuje najmä:
  - a) vznik okolností na strane prijímateľa, ktoré zásadne zmenia podmienky plnenia tejto zmluvy a projektu a súčasne nejde o okolnosti vylučujúce zodpovednosť;
  - b) predčasné ukončenie zmluvy o realizácii projektu **LIFE07 NAT/SK/000707** s EK;
  - c) opakované nárokovanie neoprávnených výdavkov projektu;
  - d) preukázané porušenie právnych predpisov SR a ES v rámci realizácie aktivít projektu súvisiacich s činnosťou prijímateľa;
  - e) porušenie záväzkov vyplývajúcich z vecnej realizácie alebo časového harmonogramu realizácie aktivít projektu a/alebo nesplnenie podmienok a povinností, ktoré prijímateľovi vyplývajú zo zmluvy (najmä nezabezpečenie verejného obstarávania, respektíve obchodnej verejnej súťaže alebo iné závažné porušenie zmluvných povinností);
  - f) zastavenie realizácie aktivít projektu z dôvodov na strane prijímateľa;
  - g) ak sa zistí porušenie pravidiel a zmluvných podmienok, za ktorých boli prostriedky zo štátneho rozpočtu poskytnuté, resp. v prípade porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov;

- h) poskytnutie nepravdivých a zavádzajúcich informácií, resp. neposkytovanie informácií v súlade s podmienkami zmluvy zo strany prijímateľa;
  - i) vyhlásenie konkurzu alebo reštrukturalizácie na majetok prijímateľa, resp. zastavenie konkurzného konania pre nedostatok majetku, vstup prijímateľa do likvidácie alebo začatie exekučného konania voči prijímateľovi;
  - j) porušenie článku III ods. 5, článku IV ods. 6 a čl. XII tejto zmluvy;
  - k) porušenie povinnosti uvedenej v článku IV ods. 6, článku VII ods. 1, 3 a 6, v článku IX ods. 4 a 11, čl. X ods. 2, 4, 5 až 7 tejto zmluvy.
6. Podstatným porušením zmluvy je aj vykonanie takého úkonu zo strany prijímateľa, na ktorý je potrebný predchádzajúci písomný súhlas poskytovateľa v prípade, ak súhlas nebol udelený alebo ak došlo k vykonaniu takého úkonu zo strany prijímateľa bez žiadosti o takýto súhlas.
  7. Porušenie ďalších povinností stanovených v zmluve alebo v právnych predpisoch SR a ES okrem prípadov, ktoré sa podľa zmluvy považujú za podstatné porušenia, sú nepodstatným porušením zmluvy.
  8. V prípade podstatného porušenia zmluvy je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť okamžite, len čo sa o tomto porušení dozvedela. V prípade nepodstatného porušenia zmluvy je zmluvná strana oprávnená odstúpiť, ak strana, ktorá je v omeškaní, nesplní svoju povinnosť ani v dodatočnej primeranej lehote, ktorá jej na to bola poskytnutá. Právo na odstúpenie od zmluvy vzniká až márnym uplynutím primeranej dodatočnej lehoty na plnenie. V prípade, že zmluvná strana, ktorá je v omeškaní, vyhlási, že svoj záväzok nesplní, môže druhá strana od zmluvy odstúpiť bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na plnenie alebo pred jej uplynutím. Aj v prípade podstatného porušenia zmluvy je zmluvná strana oprávnená postupovať ako pri nepodstatnom porušení zmluvy.
  9. Odstúpenie od zmluvy je účinné dňom doručenia písomného oznámenia o odstúpení od zmluvy druhej zmluvnej strane.
  10. Ak splneniu povinnosti zmluvnej strany bráni okolnosť vylučujúca zodpovednosť, je druhá zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť len vtedy, ak od vzniku okolnosti uplynul aspoň jeden rok. V prípade objektívnej nemožnosti plnenia (nezvratný zánik predmetu zmluvy a pod.) sa ustanovenie predchádzajúcej vety neuplatní a zmluvné strany sú oprávnené od zmluvy odstúpiť okamžite.
  11. V prípade odstúpenia od zmluvy zostávajú zachované tie práva poskytovateľa, ktoré podľa svojej povahy majú platiť aj po skončení zmluvy, a to najmä právo požadovať vrátenie poskytnutej čiastky prostriedkov na spolufinancovanie, právo na náhradu škody, ktorá vznikla porušením zmluvy.
  12. Ak sa prijímateľ dostane do omeškania s plnením tejto zmluvy v dôsledku porušenia, resp. nesplnenia povinnosti zo strany poskytovateľa, zmluvné strany súhlasia, že nejde o porušenie zmluvy prijímateľom.

XIV. VYSPORIADANIE FINANČNÝCH VZŤAHOV A ZMLUVNÁ POKUTA

1. Prijímateľ je povinný:

- a) vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť, ak ich nevyčerpal v oprávnenom období pre výdavky podľa tejto zmluvy,
- b) vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť v prípade platby poskytnutej omylom,
- c) vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť, ak porušil povinnosti uvedené v zmluve a porušenie povinnosti znamená porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písmena a), b), c), d) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- d) vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť v prípade zníženia príspevku zo strany EK v poskytovateľom určenej výške, tak aby bol dodržaný pomer spolufinancovanie určený v čl. IV ods. 7.
- e) vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť, ak poskytovateľ určí vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť, v prípade, že prijímateľ porušil povinnosti uvedené v zmluve alebo ustanovenia právnych predpisov SR alebo ES, a prijímateľ tieto prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť nevráti postupom stanoveným v odsekoch 4 až 11 tohto článku, bude sa na toto porušenie podmienok zmluvy aplikovať ustanovenie druhej vety § 31 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- f) odvieť výnos z prostriedkov na spolufinancovanie podľa § 7 ods. 1 písm. m) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov vzniknutý na základe úročenia poskytnutých prostriedkov na spolufinancovanie (ďalej len „výnos“) podľa čl. V, ods. 2; uvedené platí len v prípade poskytnutia prostriedkov na spolufinancovanie systémom zálohovej platby.

2. Ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy, je prijímateľ povinný vrátiť poskytovateľovi prostriedky na spolufinancovanie vyplatené do času odstúpenia od zmluvy.
3. V prípade vzniku povinnosti vrátenia príjmu alebo odvodu výnosu podľa ods. 1 písm. f) tohto článku je prijímateľ povinný vrátiť príjem alebo odvieť výnos do 31. januára roku nasledujúceho po roku, v ktorom bol príjem vytvorený, alebo v ktorom vznikol výnos. Prijímateľ je povinný bezodkladne (od kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel) požiadať poskytovateľa o oznámenie, akým spôsobom má tento príjem alebo výnos vrátiť, resp. odvieť. V prípade, že prijímateľ príjem alebo výnos riadne a včas nevráti, resp. neodvedie, poskytovateľ bude postupovať rovnako ako v prípade povinnosti vrátenia prostriedkov na spolufinancovanie alebo ich časti vzniknutej podľa ods. 1 písm. a) až f) tohto článku.
4. Prijímateľ je povinný vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť (podľa ods. 1 písm. a) až f) a ods. 2 tohto článku, ako aj v prípade postupu podľa poslednej vety ods. 3 tohto článku) na základe „Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov“ (ďalej len „ŽoV“), ktorú poskytovateľ zašle prijímateľovi.
5. Poskytovateľ v ŽoV uvedie výšku prostriedkov na spolufinancovanie, príjmu alebo výnosu, ktorú má prijímateľ vrátiť, resp. odvieť a zároveň určí čísla účtov, na ktoré je prijímateľ povinný vrátenie, resp. odvedenie vykonať.

6. Prijímateľ je povinný odvieť výnos, resp. vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť alebo príjem uvedený v ŽoV do 50 (slovom päťdesiatich) dní odo dňa doručenia ŽoV. V prípade, že prijímateľ túto povinnosť nesplní, poskytovateľ oznámi porušenie finančnej disciplíny príslušnej správe finančnej kontroly.
7. Prijímateľ je povinný v lehote do siedmich pracovných dní od uskutočnenia vrátenia prostriedkov na spolufinancovanie alebo ich časti alebo príjmu odvodu výnosu, ktoré sa uskutočnilo formou platby na účet, oznámiť poskytovateľovi toto vrátenie, resp. odvedenie na tlačive „Oznámenie o vysporiadaní finančných vzťahov“. Prílohou „Oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov“ je výpis z bankového účtu, potvrdzujúci úpravu rozpočtu projektu.
8. Pohľadávku poskytovateľa voči prijímateľovi na vrátenie prostriedkov na spolufinancovanie alebo ich časti alebo príjmu a pohľadávku prijímateľa voči poskytovateľovi na poskytnutie prostriedkov na spolufinancovanie podľa zmluvy je možné vzájomne započítavať.
9. Započítanie podľa ods. 8 tohto článku môže vykonať poskytovateľ na základe podnetu niektorej zo zmluvných strán. Podnetom na vzájomné započítanie zo strany prijímateľa je predloženie žiadosti o platbu s priloženým „Oznámením o vysporiadaní finančných vzťahov“ poskytovateľovi, a to v lehote splatnosti vrátenia prostriedkov na spolufinancovanie alebo ich časti alebo príjmu podľa ods. 6. Poskytovateľ vykoná započítanie z vlastného podnetu na základe žiadosti o platbu predloženej prijímateľom a túto skutočnosť oznámi bezodkladne prijímateľovi.
10. V prípade, ak poskytovateľ so vzájomným započítaním (navrhnutým zo strany prijímateľa spôsobom podľa ods. 9 nesúhlasí, vzájomné započítanie nevykoná a oznámi túto skutočnosť bezodkladne prijímateľovi. V takomto prípade je prijímateľ povinný vrátiť prostriedky na spolufinancovanie alebo ich časť alebo príjem určený v ŽoV už doručenej prijímateľovi podľa ods. 4 až 6 tohto článku do 30 (tridsiatich) kalendárnych dní od doručenia tohto oznámenia. Ustanovenia ods. 4 až 8 tohto článku sa použijú primerane.
11. Ak prijímateľ zistí nezrovnalosť súvisiacu s projektom, je povinný túto nezrovnalosť bezodkladne oznámiť poskytovateľovi a zároveň mu predložiť príslušné dokumenty týkajúce sa tejto nezrovnalosti. Túto povinnosť má prijímateľ do dátumu oznámenia o doručení záverečnej platby z EK na účet prijímateľa.
12. Ak sa prijímateľ dostane do omeškania s plnením svojej povinnosti zo zmluvy, a to oznamovacej povinnosti alebo povinnosti poskytnúť súčinnosť poskytovateľovi; je poskytovateľ oprávnený uplatniť voči prijímateľovi zmluvnú pokutu maximálne do výšky 0,1 % zo sumy prostriedkov na spolufinancovanie uvedenej v článku IV ods. 2 tejto zmluvy za každý aj začatý deň omeškania.

XV. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu oboma zmluvnými stranami.
2. Zmluva sa uzatvára na dobu určitú a jej platnosť a účinnosť končí uplynutím 5 rokov odo dňa skončenia projektu podľa čl. 2 ods. 6 tejto zmluvy.
3. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú nasledujúce prílohy: 1. Finálna žiadosť o dotáciu zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie projektu LIFE+, 2. Rozpočet projektu a časový

harmonogram realizácie projektu, 3. Formulár žiadosti o platbu, vyúčtovania zálohovej platby, 4. Formulár monitorovacej správy, 5. Rozhodnutie ministra o schválení žiadosti o poskytnutie prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu, 6. Osoby oprávnené konať za prijímateľa.

4. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomná komunikácia súvisiaca s touto zmluvou si pre svoju záväznosť vyžaduje písomnú formu, v rámci ktorej sú zmluvné strany povinné uvádzať kód projektu a názov projektu podľa článku II ods. 1. tejto zmluvy. Zmluvné strany sa zaväzujú, že budú pre vzájomnú písomnú komunikáciu používať poštové adresy uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Pre komunikáciu s poskytovateľom, je prijímateľ povinný adresovať zásielky na Odbor programov, Sekcie environmentálnych programov a projektov, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.
5. Poskytovateľ môže určiť, že vzájomná komunikácia súvisiaca s touto zmluvou bude prebiehať aj elektronicky prostredníctvom emailu alebo faxom a zároveň môže určiť aj podmienky takejto komunikácie. Aj v rámci týchto foriem komunikácie je prijímateľ povinný uvádzať kód projektu a názov projektu podľa článku II. ods. 1. tejto zmluvy. Ak poskytovateľ určí elektronickú formu komunikácie prostredníctvom emailu alebo faxovú formu komunikácie, zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne písomne oznámiť svoje emailové adresy, resp. faxové čísla, ktoré budú v rámci tejto formy komunikácie záväzne používať.
6. Osoby oprávnené konať v mene prijímateľa (štatutárny orgán a v prípade udelenia plnej moci aj zástupca) sú uvedené v Prilohe č. 6 zmluvy spolu s ich podpisovými vzormi a plnými mocami. Prijímateľ je povinný bezodkladne oznámiť poskytovateľovi zmenu alebo doplnenie týchto oprávnených osôb a doručiť poskytovateľovi nové podpisové vzory a v prípade zmeny alebo doplnenia zástupcu aj novú plnú moc. V prípade zmeny zástupcu je prijímateľ povinný doručiť aj odvolanie alebo výpoveď plnej moci na predchádzajúceho zástupcu.
7. Zmluvu je možné meniť alebo dopĺňať len na základe vzájomnej dohody oboch zmluvných strán, pričom akékoľvek zmeny a doplnky musia byť vykonané vo forme písomného a očíslovaného dodatku k tejto zmluve, pokiaľ v zmluve nie je uvedené inak.
8. Ak sa akékoľvek ustanovenie tejto zmluvy stane neplatným v dôsledku jeho rozporu s právnymi predpismi SR a ES, nespôsobí to neplatnosť celej tejto zmluvy. Zmluvné strany sa v takom prípade zaväzujú bezodkladne vzájomným rokovaním nahradiť neplatné zmluvné ustanovenie novým platným ustanovením tak, aby zostal zachovaný účel zmluvy a obsah jednotlivých ustanovení tejto zmluvy.
9. Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo ukončenie sú zmluvné strany povinné prednostne riešiť vzájomnými zmierovacími rokovaniami a dohodami. V prípade, že sa vzájomné spory zmluvných strán vzniknuté v súvislosti s plnením záväzkov podľa zmluvy alebo v súvislosti s ňou nevyriešia, zmluvné strany sa dohodli a súhlasia, že všetky spory vzniknuté zo zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo ukončenie, budú riešené na miestne a vecne príslušnom súde Slovenskej republiky podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.
10. Táto zmluva je vyhotovená v 5 rovnopisoch, pričom po podpise zmluvy dostane prijímateľ 1 rovnopis a 4 rovnopisy dostane poskytovateľ.

11. Zmluvné strany vyhlasujú, že si text tejto zmluvy riadne a dôsledne prečítali, jej obsahu a právnym účinkom z nej vyplývajúcich porozumeli, ich zmluvné prejavy sú dostatočne jasné, určité a zrozumiteľné, podpisujúce osoby sú oprávnené k podpisu tejto zmluvy a na znak súhlasu ju podpísali.

za poskytovateľa:

za prijímateľa:

V Bratislave dňa ..... 26. 10. 2009 .....

V Bratislave dňa ..... 23 OKT. 2009 .....

Ministerstvo životného prostredia SR
Dušan Čaplovič
podpredseda vlády Slovenskej republiky
pre vedomostnú spoločnosť,
európske záležitosti,
ľudské práva a menšiny a poverený riadením
Ministerstva životného prostredia
Slovenskej republiky

Vodohospodárska výstavba, štátny podnik
Vladimír Kocian
poverený generálny riaditeľ štátneho
podniku

Prílohy k zmluve

1. Finálna žiadosť o dotáciu zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie projektu LIFE+
2. Rozpočet projektu a časový harmonogram realizácie projektu
3. Formulár žiadosti o platbu, vyúčtovania zálohovej platby
4. Formulár monitorovacej správy
5. Rozhodnutie ministra o schválení žiadosti o poskytnutie prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu
6. Osoby oprávnené konať za prijímateľa

OBLASŤ PODPORY	
☒ LIFE + Priroda	☐ LIFE + Biodiverzita
☐ LIFE + Environmentálna politika a riadenie:	
☐ Klimatické zmeny	☐ Chemikálie
☐ Voda	☐ Životné prostredia a zdravie
☐ Ovzdušie	☐ Odpady a prírodné zdroje
☐ Pôda	☐ Lesy
☐ Mestské prostredie	☐ Inovácie
☐ Hluk	☐ Strategické prístupy
☐ LIFE + Informácie a komunikácia:	
☐ Národná alebo transnárodná komunikácia alebo kampane na zvyšovanie povedomia vo vzťahu k implementácii, aktualizácii a rozvoju environmentálnej politiky a legislatívy EÚ	
☐ Národné alebo transnárodné kampane na komunikáciu alebo zvýšenie povedomia vo vzťahu k zastaveniu poklesu biodiverzity v Spoločenstve	
☐ Kampane na zvýšenie povedomia o prevencii lesných požiarov a/alebo tréningy pre pracovníkov v ochrane lesa pred požiarimi	

CIEĽ PROJEKTU
Všeobecným cieľom projektu je zlepšiť stav ochrany lužných druhov vtákov, ktoré sú chránené v CHVÚ Dunajské luhy a SPA Szigetköz (<i>Alcedo atthis</i> , <i>Anas querquedula</i> , <i>A. strepera</i> , <i>Ardea purpurea</i> , <i>Asio flammæus</i> , <i>Aythya nyroca</i> , <i>Ciconia nigra</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>C. pygargus</i> , <i>Dryocopus martius</i> , <i>Egretta garzetta</i> , <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Ixobrychus minutus</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Nycticorax nycticorax</i> , <i>Porzana parva</i> , <i>Riparia riparia</i> , <i>Sterna hirundo</i> a <i>Tringa totanus</i>). Za týmto účelom bude potrebné obnoviť najohrozenejšie biotopy cieľových druhov; zaviesť prijateľný manažment územia; vytvoriť podmienky pre dlhodobu udržateľný stav ochrany cieľových druhov a zvýšiť povedomie kľúčových stakeholderov a verejnosti o ochrane lužných biotopov.
ČIASTKOVÉ CIELE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obnova vybraných mokradí, vyschnutých riečnych ramien a mŕtvych ramien vrátane obnovy dodávky vody. 2. Obnova napojenosti riečnych ramien, vodného režimu a tokových podmienok. 3. Prenájom alebo nákup pozemkov a následné zavedenie prijateľného manažmentu biotopov. 4. Eliminácia migračných bariér pre ryby na dvoch strategických miestach a obnova potravnjej základne pre vtáky. 5. Obnova opustených lúk ako potravných a hniezdných biotopov vtákov. 6. Obnova vtáčích refúgií a hniezdísk prostredníctvom vysádzaní pôvodných druhov drevín. 7. Implementácia opatrení na prevenciu neúmyselného a/alebo nelegálneho rušenia cieľových populácií vtákov. 8. Získanie relevantných vedeckých podkladov o cieľových druhoch a ich biotopoch. 9. Zvýšenie povedomia kľúčových stakeholderov a verejnosti. 10. Implementácia dodatočných opatrení, ktoré zvýšia atraktivnosť biotopov pre cieľové druhy (tvorba vhodných hniezdných možností).

POPIS PROJEKTOVÉHO ÚZEMIA

Názov	Dunajské luhy		
Plocha (ha)	18 845 ha		
Kategória	Názov	Kraj	Plocha
CHVÚ	SKCHVU007 Dunajské luhy	BA, TT, NR	16 511,58 ha
ÚEV	SKUEV0064 Bratislavské luhy	BA	668,23 ha
ÚEV	SKUEV0090 Dunajské luhy	TT	4 297,89 ha
ÚEV	SKUEV0182 Čičovské luhy	NR	459,6 ha
ÚEV	SKUEV0183 Veľkolélsky ostrov	NR	328,65 ha
ÚEV	SKUEV0269 Ostrovné lúčky	BA	613,56 ha
ÚEV	SKUEV0270 Hrušovská zdrž	BA	33,14 ha
ÚEV	SKUEV0293 Kľúčovské rameno	TT	539,82 ha
ÚEV	SKUEV0295 Biskupické luhy	BA	869,03 ha
ÚEV	SKUEV0393 Dunaj	NR	1511,17 ha
NP	--		
CHKO	CHKO Dunajské luhy	BA, TT, NR	12 284 ha
CHA	CHA Poľovnícky les, CHA Bajdel	BA	16,18 ha
PR, NPR	NPR Ostrov orliaka morského, NPR Čičovské mŕtve rameno, PR Starý háj, PR Dunajské ostrovy, PR Ostrovné lúčky, PR Kopáčsky ostrov, PR Gajc, PR Topoľové hony, PR Zlatniansky luh	BA, TT, NR	591,8215 ha
PP	PP Panský diel, PP Kráľovská lúka	BA, TT	18,84 ha
iné	Mokraď medzinárodného významu Dunajské luhy	BA, TT, NR	14 488 ha

Vedecký popis územia

CHVÚ Dunajské luhy je navrhnuté za účelom ochrany hniezdných populácií *Haliaeetus albicilla*, *Egretta garzetta*, *Milvus migrans*, *Ixobrychus minutus*, *Larus melanocephalus*, *Sterna hirundo*, *Alcedo atthis*, *Anas querquedula*, *Tringa totanus*, *Netta rufina*, *Anas strepera*, *Anthus campestris*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus* a *Riparia riparia*. Je aj významnou migračnou lokalitou pre pravidelne priletajúcich viac ako 20 000 jedincov a zimoviskom pre viac ako 70 000 jedincov vodného vtáctva.

Územie na dĺžke takmer 170 km úseku rieky Dunaj je ohraničené ľavobrežnými prítokmi Morava a Ipeľ. Územie zahŕňa bohatú sieť riečnych ramien a príslušných komplexov mokradí. Predovšetkým v hornej časti územia, kde sa rýchlo tečúca rieka horského charakteru mení na veľkú a pomaly tečúcu nížinnú rieku, je ramenná sústava výnimočne dobre rozvinutá a pokračuje do takzvanej Dunajskej vnútrozemskej delty.

Geologické podložie je formované štrkopieskovými sedimentmi v hĺbke niekoľkých desiatok metrov. V oblasti vnútrozemskej delty Dunaja (horná časť územia) rieka pravidelne menila svoj tok, utvárajúc stále nové riečne ramená a ostrovy. Rieka Dunaj bola známa veľkou intenzitou laterálnej erózie (maximálne od 7,5 do 37 m ročne) a extenzívnou tvorbou nánosov a štrkových lavíc. Po troch až siedmich rokoch boli nové lavice stabilizované porastmi *Salici-Populetum*, ktoré sa postupne vyvinuli na stabilnejšiu ostrovnú vegetáciu. Ľudské zásahy boli v minulosti relatívne bežné a časté, hoci zvyšujúca sa riečna aktivita v 18. storočí zväčša limitovala ich účinok. Takáto veľká riečna aktivita vytvorila unikátnu mozaiku a zmes rozličných biotopov. Vodné biotopy v území reprezentujú široké spektrum rozličných typov; hlavné faktory, ktoré určujú ekologické podmienky sú rýchlosť toku, veľkosť, vek vodný režim a možné vysychanie. Súčasná vodná vegetácia môže byť klasifikovaná ako zmes lotických a lentických biotopov so širokým spektrom odlišných ekologických podmienok.

Suchozemské biotopy sú formované režimom záplav, pôdnym typom, hladinou podzemnej vody a ľudským hospodárením. Na relatívne malom území je prítomná mozaika mäkkého a tvrdého luhu, fragmentov panónskeho lesa, suchých lesostepí (Dunajská lesostep – *Asparago-Crataegetum*), plochy sekundárnych lúk. Súčasná terestrická vegetácia pozostáva

zo zvyškov aluviálnych lesov (*Salicion albae*, *Alno-Padion*), pobrežných zmiešaných lesov (s *Fraxinus angustifolia*, *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *U. minor*) a malých kúskov panónskych dubových lesov. Boli tu utvorené sekundárne lúky, aj keď v súčasnosti väčšina dlhodobých lúk bola premenená na ornú pôdu.

Typické druhy živočíchov vyskytujúce sa na tejto časti projektového územia z ochranného pohľadu sú napríklad chrobáky *Cerambyx cerdo*, *Cucujus cinnaberinus*, *Lucanus cervus*, *Carabus variolosus*; motýle *Euphydryas aurinia*, *Lycaena dispar*, *Nymphalis vaualbum*; vážky *Gomphus flavipes*, *Leucorrhinia pectoralis*, *L. caudalis*, ryby *Aspius aspius*, *Cottus gobio*, *Gymnocephalus baloni*, *Gymnocephalus schraetser*, *Hucho hucho*, *Misgurnus fossilis*, *Pelecus cultratus*, *Proterorhinus marmoratus*, *Umbra krameri*, *Zingel streber*, *Sabanejewia aurata*; obojživelníky *Triturus dobrogicus*, *Pelobates fuscus*, *Bombina bombina*; plazy *Elaphe longissima*, *Natrix tessellata*; cicavce *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis myotis*, *Myotis dasycneme*, *Castor fiber*, *Microtus oeconomus mehelyi*, *Lutra lutra*. Z rastlín sú to významné populácie *Orchis militaris*, *O. coriophora*, *O. ustulata*, *Spiranthes spiralis*, *Urtica kiovensis*, *Vitis sylvestris*, *Scilla vindobonensis*, *Stratiotes aloides* a *Hippuris vulgaris*.

Bývalé veľké plochy územia boli využívané na extenzívne pasenie dobytku a koní.

V súčasnosti je väčšina bývalých lúk je opustená, zmenená na ornú pôdu alebo vysadená hybridnými topolmi. Nadmerná ťažba dreva, veľkoplošné holoruby a plantáže nepôvodných hybridných druhov topoľov spôsobili, že tu zostali len posledné fragmenty pôvodných lužných lesov. Lesné hospodárstvo bolo jedným z najväčších vplyvov, ktorý zapríčinil deštrukciu a degradáciu väčšiny prirodzených dunajských lužných lesov. Lesné hospodárstvo bolo zamerané na maximálne výnosy dreva a celulózy – veľkoplošné holoruby (do 5 ha), odstraňovanie vrchnej vrstvy pôdy ťažkými buldozermi, vysádzanie hybridných topoľov a iných nepôvodných druhov drevín. Tieto leschospodárske praktiky boli široko využívané na celom území dunajských lužných lesov, postupne likvidovali prirodzené lesné biotopy a dokonca ohrozovali posledné prirodzené lesy. Umelé plantáže hybridných topoľov sa ťažia vo veku 20-40 rokov, čo vážne limituje šance na prežitie druhov závislých na starých stromoch a mŕtvom dreve. Toto ovplyvňuje celý rad rastlinných a živočíšnych druhov vrátane druhov z príloh smerníc o biotopoch a vtákoch.

Význam územia pre biodiverzitu a ochranu druhov a biotopov na regionálnej, národnej a európskej úrovni

Dunajské luhy boli za projektové územie vybrané z niekoľkých dôvodov. Najdôležitejším z nich je vysoká celková biodiverzita a význam ochrany územia na lokálnej, regionálnej a aj európskej úrovni. Druhým dôležitým dôvodom je nepriaznivý stav ochrany mnohých druhov a biotopov v území. Ak sa okamžite neuskutočnia konkrétne ochranné zásahy v oblasti CHVÚ Dunajské luhy, územie stratí veľkú časť svojich prírodných hodnôt. A nakoniec, posledným dôležitým dôvodom je veľká dynamika lužných biotopov, ktorá ponúka vysoký ochranný potenciál a úspech obnovy prežitia druhov a biotopov je vysoko pravdepodobný.

Táto časť projektového územia môže byť považovaná za veľmi citlivú oblasť biodiverzity. K bohatstvu biodiverzity prispieva niekoľko fenoménov: 1. Rieka Dunaj je najväčšia v EÚ. 2. Projektové územie sa nachádza na takom úseku rieky, kde sa horské druhy z rýchlotečúcich riek stretávajú s druhmi z nížinných riek. 3. Na malej časti projektového územia je bohatá mozaika rozličných biotopov, varírujúcich od vodných cez lužné lesy až po suché trávne porasty. 4. Geografické umiestnenie projektového územia zvyšuje jeho biogeografický význam a bohatstvo biodiverzity – stretávajú sa tu prvky Karpát, Álp a Panónskej kotliny a územie je ovplyvnené aj druhmi Balkánskeho polostrova.

Posudzujúc biodiverzitu projektového územia globálne, je veľmi dôležitá na všetkých úrovniach (regionálnej, národnej a EÚ). Pravdepodobne najdôležitejším aspektom na európskej úrovni je to, že územie sa nachádza na rieke Dunaj – najväčšej rieke v EÚ, s vysokou biodiverzitou a početnými unikátnymi druhmi a biotopmi. Tento význam projektového územia podčiarkuje aj to, že je na mieste, kde sa horný rýchly tok rieky alpského charakteru mení na monumentálnu nížinnú rieku, utvárajúc tak unikátnu vnútrozemskú dunajskú deltu. Celá rieka je významná ako migračný koridor a pozdĺž rieky sa nachádza niekoľko miest so zvýšeným počtom prírodných hodnôt a biodiverzity – projektové územie patrí do týchto centier biodiverzity. Na národnej úrovni reprezentuje projektové územie najväčšiu plochu výskytu lužných lesov, je centrom

najväčšieho výskytu mokradí na Slovensku, je najvýznamnejším územím výskytu viacerých biotopov (napr. rastlinné spoločenstvá *Asparago-Crataegetum*) a druhy (napr. *Theodoxus transversalis*, *Leucorrhinia caudalis*, *Gymnocephalus baloni*, *Gymnocephalus schraetser*, *Misgurnus fossilis*, *Pelecus cultratus*, *Proterorhinus marmoratus*, *Zingel streber*, *Sabanejewia aurata*). Na národnej úrovni je projektové územie aj najvýznamnejším hniezdiskom *Haliaeetus albicilla* (3-5), *Larus melanocephalus* (50) a *Sterna hirundo* (150-200); jedno z troch najvýznamnejších hniezdísk *Egretta garzetta* (3), *Nycticorax nycticorax* (30), *Milvus milvus* (3-6), *Ixobrychus minutus* (30) a *Alcedo atthis* (30-50) a je tu aj významná časť hniezdísk *Anas strepera*, *Anas querquedula*, *Netta rufina*, *Tringa totanus*, *Anthus campestris*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus* a *Riparia riparia*. S viac ako 70 000 pravidelnými zimujúcimi jedincami vtákov patrí CHVÚ Dunajské luhy k najdôležitejším zimoviskám na Slovensku. Spomedzi zimujúcich druhov sú tu pravidelne veľké počty *Phalacrocorax pygmaeus* (100-200 jedincov). Projektové územie je dôležitým medzinárodným migračným koridorom pre vodné vtáky (Rybanič et al. 2004). Projektové územie pokrýva takmer všetky alebo väčšinu najvýznamnejších domácich hniezdíčkov – väčšinou obývajúcich lesy alebo vodu – v regióne Podunajskej nížiny (napr. *Phalacrocorax carbo*, *Actitis hypoleucos*, *Pernis apivorus*, *Dryocopus martius*, *Dendrocopos medius*, *Ficedulland albicollis*, *Muscicapa striata*, *Locustelland fluviatilis*).

POPIS DRUHOV, BIOTOPOV V PROJEKTE

Druhy priamo ovplyvnené projektom

Vedecké meno	Stav ochrany	Odhadovaná veľkosť populácie v území
<i>Alcedo atthis</i>	populácia rušená a ohrozená	70 párov
<i>Anas querquedula</i>	ohrozený	2-10 párov
<i>Anas strepera</i>	menej ohrozený	5-15 párov
<i>Ardea purpurea</i>	ohrozený	20-30 párov
<i>Ciconia nigra</i>	kriticky ohrozený	5-12 párov
<i>Circus aeruginosus</i>	priaznivý	22 párov
<i>Dryocopus martius</i>	narušený, ale nie bezprostredne ohrozený	70 párov
<i>Egretta garzetta</i>	ohrozený	1-5 párov
<i>Haliaeetus albicilla</i>	neohrozený bezprostredne	6 párov
<i>Ixobrychus minutus</i>	priaznivý	50 párov
<i>Milvus migrans</i>	kriticky ohrozený	4-7 párov
<i>Nycticorax nycticorax</i>	ohrozený	70 párov
<i>Riparia riparia</i>	ohrozený	300 párov
<i>Sterna hirundo</i>	priaznivý	200 párov
<i>Tringa totanus</i>	kriticky ohrozený	5 párov

Biotope priamo ovplyvnené projektom

Kód Natura 2000	Názov	Stav ochrany v projektovom území
*91E0	Víbovo-topoľové nížinné lužné lesy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	nepriaznivý – pre obnovu vyžaduje periodické záplavy a erózo-sedimentačné procesy
91F0	Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (<i>Ulmenion minoris</i>)	na narušených plochách prienik invázných drevín, na väčšine pôvodných stanovišť pestovanie

		monokultúr
*91G0	Dubovo-hrabové lesy parónske	zastúpený na veľmi malej ploche
*91H0	Tepломilné submediteránne dubové lesy	zastúpený na veľmi malej ploche
3130	Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a/alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	zastúpený na malej ploche, prirodzene sa už neobnovuje - vyžaduje obnovný manažment
3150	Prírodné eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i> alebo <i>Hydrocharion</i>	status nepriaznivý z dlhodobého hľadiska: prirodzene zaniká zazemňovaním, vznik obmedzený reguláciou toku
3260	Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitriche-Batrachion</i>	plošne silne zredukovaný, vyžaduje obnovu vodných tokov a vodného režimu
3270	Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov <i>Chenopodion rubri p. p.</i> a <i>Bidention p. p.</i>	plošne silne zredukovaný, vyžaduje obnovu vodných tokov a vodného režimu
6210	Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápniťom substráte s významným výskytom druhov čeľade <i>Orchidaceae</i>	zastúpený na malej ploche, prirodzene sa už neobnovuje - vyžaduje obnovný manažment
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	dlhodobý na ústupe – premena na monokultúry šľachtených topofov, rozorávanie alebo zánik nevyhnutného manažmentu

STRUČNÝ POPIS PROJEKTU

Popis problému, ohrozenia

V minulosti predstavovala vnútrozemská delta Dunaja jeden z najväčších a najrozmanitejších komplexov mokradí v strednej Európe. Jej najväčšie časti boli značne poškodené počas posledných desaťročí; v súčasnosti tento stav pretrváva ako výsledok bývalých regulačných zásahov do toku rieky a slabej starostlivosti o územie. Klesajúca kvalita biotopov a viacero iných faktorov (napr. neregulované rušenie ľuďmi) viedla k veľkému úbytku populácií typických lúčnych druhov vtákov (*Ciconia nigra*, *Nycticorax nycticorax*, *Egretta garzetta*, *Riparia riparia* atď.) Dnes tlak negatívnych vplyvov pokračuje, preto sú potrebné neodkladné zásahy na obnovu, resp. záchranu a /alebo udržanie kvality a kvantity lúčnej avifauny.

Aktivity

Zoznam

- A.1: Vypracovanie matematického hydrologického modelu a výpočty
- A.2: Príprava technickej dokumentácie na revitalizáciu močiara Istragov
- A.3: Príprava technickej dokumentácie na revitalizáciu ramenného systému Dunajské kriviny
- A.4: Príprava technickej dokumentácie na výstavbu rybovodu na dvoch strategických miestach sústavy riečnych ramien
- A.5: Vypracovanie odbornej štúdie a technickej dokumentácie na revitalizáciu ramenných sústav Medveďovského a Veľkolélskeho ramena
- A.6: Vypracovanie odbornej štúdie na revitalizáciu potravných biotopov na nížinných lúkach formou pasenia
- A.7: Vypracovanie odbornej štúdie o výsadbe pôvodných drevín na tvorbu refúgií a hniezdnych miest pre ohrozené druhy vtákov
- B.1: Nákup a / alebo dlhodobý prenájom pôdy
- C.1 Revitalizácia močiara Istragov
- C.2: Revitalizácia ramennej sústavy Dunajské kriviny
- C.3: Stavba rybovodu na dvoch strategických miestach v ramennom systéme
- C.4: Revitalizácia vybraných vysušených a odrezaných riečnych ramien
- C.5: Sprietočnenie ramennej sústavy Medveďovského ramena
- C.6: Sprietočnenie ramennej sústavy Veľkolélskeho ramena
- C.7: Revitalizácia nížinných lúk ako potravných a hniezdnych biotopov vtákov

- C.8: Výsadba pôvodných drevín – obnova prirodzených vtáčích refúgií a hniezdných biotopov
 C.9: Revitalizácia kolmých riečnych brehov ako hniezdných biotopov pre vtáky
 D.1: Tvorba a údržba webstránky
 D.2: Publikovanie informačných, vzdelávacích a propagačných materiálov
 D.3: Inštalácia informačných panelov
 D.4: Inštalácia vtáčích pozorovacích veží
 D.5: Komunikácia a pravidelné stretnutia so stakeholdrami
 D.6: Prezentácie a terénne exkurzie pre študentov a verejnosť
 D.8: Prezentačná kniha Vtáky Dunajských luhov
 D.9: Prezentácia projektu na konferenciách a v médiách
 E.1: Riadenie projektu BROZ
 E.2: Hydrologický monitoring
 E.3: Monitoring vplyvu projektových aktivít na vtáčie populácie
 E.4: Monitoring vplyvu projektových aktivít na ostatnú biotu
 E.5: Účtovníctvo projektu
 E.6: Networking s inými projektami
 E.7: Audit projektu
 E.8: After-LIFE plán ochrany

Výsledky, výstupy

Zlepšenie stavu ochrany cieľových druhov vtákov z prílohy I a III/1 *Alcedo atthis*, *Anas querquedula*, *A. strepera*, *Ardea purpurea*, *Asio flammeus*, *Aythya nyroca*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *C. pygargus*, *Dryocopus martius*, *Egretta garzetta*, *Haliaeetus albicilla*, *Ixobrychus minutus*, *Milvus migrans*, *Nycticorax nycticorax*, *Porzana parva*, *Riparia riparia*, *Sterna hirundo* a *Tringa totanus* v CHVÚ Dunajské luhy.

Hniezdne biotopy týchto cieľových vtáčích druhov budú obnovené alebo zlepšené na 270 ha a v dĺžke 4,1 km riečnych ramien; zlepšené potravné biotopy na 319 ha a dĺžke 16,4 km riečnych ramien.

Budú obnovené v súčasnosti vyschnuté riečne a mŕtve ramená (obnovená dodávka vody): močiar Istragov (77 ha), systém riečnych ramien Dunajské kriviny (2 ha a 1,4 km) a vybrané malé vyschnuté riečne ramená (18 ha).

Obnovená napojenosť riečneho ramena, vodný režim a tokové podmienky: systém riečnych ramien Medvedovského ramena (4 km), systém riečnych ramien Veľkolélskeho ramena (5,5 km), vybrané malé izolované riečne ramená (18 ha, 4 km).

Postavené dva rybovody na strategických miestach ľavobrežného systému riečnych ramien medzi Dobrohošťou a Sapom.

Obnovených minimálne 150 ha nížinných lúk so zavedeným pravidelným obhospodarovaním na troch lokalitách.

Zalesnených minimálne 35 ha pôdy pôvodnými druhmi drevín, spolu zasadených minimálne 15 000 mladých stromov.

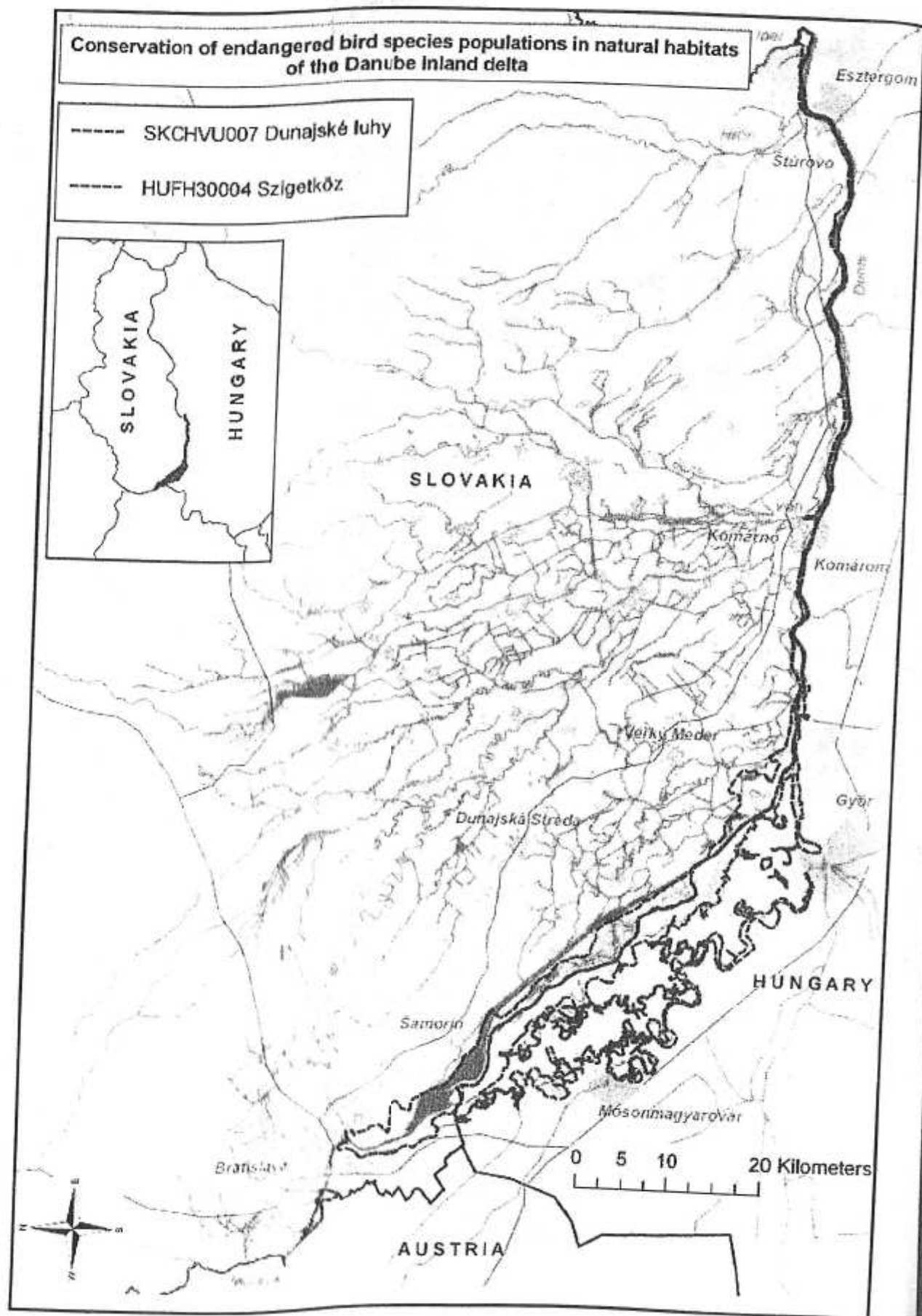
Umiestnených minimálne 10 nových rámp, obmedzený nelegálny vjazd áut na piatich lokalitách.

Obnovené kolmé riečne brehy v minimálnej dĺžke 25 m na 4 miestach – tvorba hniezdných biotopov pre brehuľu riečnu *Riparia riparia*.

Významné obmedzenie vyrušovania citlivých druhov človekom na minimálne 2 014 ha.

Zvýšené povedomie o cieľových vtáčích druhoch, revitalizácii riek a otázkach ochrany prírody, vydané a distribuované informačné a propagačné materiály (brožúra/3 500 výtlačkov, letáky/7 000, nálepky/15 000, pohľadnice/5 000, plagáty/3 000, kalendáre/8 000, správa pre verejnosť/1 000, atď.), inštalovaných 20 informačných panelov, vydaná reprezentačná publikácia (800 výtlačkov), založená, udržiavaná a navštevovaná webstránka, projekt propagovaný v miestnych, regionálnych, národných a medzinárodných médiách.

MAPA PROJEKTU

POPIS PROJEKTOVÝCH AKTIVÍT

A. Prípravné aktivity, vypracovanie manažmentových a/alebo akčných plánov

AKTIVITA A.1: Vypracovanie matematického hydrologického modelu a výpočty

Stručný popis: Bude vypracovaný matematický hydrologický model časti ľavostrannej ramennej sústavy Dunaja. Použitím HEC-Ras softvéru vyvineme 1D hydrologický numerický model pre anastomujúci úsek Dunaja pre lokality Istragov a Dunajské kriviny. Hydrologický numerický model bude zahŕňať geodeticky zamerané ramená v lokalite Istragov od ČS Dedinský ostrov až po vyústenie ramena do starého koryta Dunaja. . To isté sa bude riešiť aj v lokalite Dunajské kriviny (v jednoduchšom rozsahu). Výsledkom hydrologického modelovania daného územia bude stanovenie prípadnej potreby, miesta a rozsah úprav koryta, následne určenie miest na realizáciu hydrotechnických (vzdúvacích resp. odberných) objektov, ich tvar a parametre, ako aj optimalizovanie prietokového a hladinového režimu na danom území.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Zlepšenie a spresnenie plánovania a realizáciu viacerých revitalizačných opatrení v ramennej sústave. Hlavné výsledky budú zahŕňať aplikáciu modelu do aktivít navrhovaných v cieľovej lokalite – výpočty zdefinujú všetky požadované technické parametre hydrotechnických štruktúr a primeraného vodného režimu.

AKTIVITA A.2: Príprava technickej dokumentácie na revitalizáciu močiaru Istragov

Stručný popis: Bude vypracovaná dokumentácia – návrh na obnovenie močiaru Istragov. Súčasne sa vypracuje aj potrebná technická dokumentácia zásahov a potrebných hydrotechnických objektov za účelom získania stavebného povolenia a následnej realizácie. Táto sa začne realizovať až po dodaní výstupov aktivity A.1, ale bude dokončená čo najskôr v počiatočnej fáze projektu, aby bol dostatok času k zabezpečeniu realizácie následnej aktivity C.1.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Bude spracovaná projektová dokumentácia na obnovu močiaru Istragov. Okrem toho bude spracovaná dokumentácia na získanie stavebného povolenia v súlade s platnou legislatívou s prihliadnutím najmä na zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

AKTIVITA A.3: Príprava technickej dokumentácie na revitalizáciu ramena Dunajské kriviny

Stručný popis: Vypracuje sa potrebná dokumentácia na obnovenie biotopu vyschnutého ramena Dunajské kriviny. Súčasne sa vypracuje aj potrebná technická dokumentácia zásahov a potrebných hydrotechnických objektov za účelom získania stavebného povolenia a následnej realizácie. Táto sa začne realizovať až po dodaní výstupov aktivity A.1 so začiatkom v prvej polovici realizácie projektu.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Bude spracovaná projektová dokumentácia na obnovu biotopu Dunajské kriviny. Okrem toho bude spracovaná dokumentácia na získanie stavebného povolenia v súlade s platnou legislatívou s prihliadnutím najmä na zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

AKTIVITA A.4: Príprava technickej dokumentácie na výstavbu rybovodu na dvoch strategických miestach sústavy riečnych ramien

Stručný popis: Najprv sa vypracuje ichtyologická štúdia za účelom definovania ekologických potrieb rôznych druhov rýb, ktoré budú využívať rybovod na migráciu a ich nárokov na technické zabezpečenie pri prekonávaní bariér. Na základe tejto štúdie sa vypracuje potrebná technická dokumentácia rybovodu za účelom získania stavebného povolenia a následnej realizácie. Táto sa začne realizovať až po dodaní výstupov aktivity A.1. Aktivita bude realizovaná v prvej polovici projektu. . Strategické lokality na výstavbu rybovodu boli určené za

účelom dosiahnutia maximálneho pozitívneho efektu a zlepšenia čo najväčšej priechodnosti ramennej sústavy pre ryby.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Budú vypracované odborné štúdie definujúce požadované parametre a lokalitu umiestnenia rybovodu. Podľa nich sa spracuje technická dokumentácia na vybudovanie rybovodu v danej lokalite na získanie stavebného povolenia v súlade s platnou legislatívou s prihliadnutím najmä na zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny..

AKTIVITA A.5: Vypracovanie odbornej štúdie a technickej dokumentácie na revitalizáciu ramenných sústav Medveďovského a Veľkolélskeho ramena

Stručný popis: Detailný terénny prieskum, ktorý bude nasledovaný detailnou štúdiou možného obnovného zásahu a jeho ekologických, technických a právnych limitov. Na základe tejto štúdie bude spracovaná technická dokumentácia obnovy riečnych systémov Medveďovského ramena a Veľkolélskeho ramena. Bude potrebné spracovať technickú dokumentáciu podľa Stavebného zákona č. 50/1977. Technická dokumentácia bude obsahovať popis obnovných aktivít, mapy s ich lokalizáciou v teréne a ich vzťahy k iným objektom, prierezové mapy rôznych úsekov riečnych ramien, mapy s pozdĺžnymi rezmi riečného dna s výškou čiastočných bodov a sektorov a detailný rozpočet. Technickú dokumentáciu vypracujú autorizovaní inžinieri. Stavebné povolenia budú v prípade potreby vydané na základe technickej dokumentácie miestne príslušným stavebným úradom. Na pripomienkovanie projektu budú pozvané všetky ovplyvnené strany – orgány zodpovedné za vodné hospodárstvo, ochranu prírody, lesníctvo, príslušní majitelia pozemkov atď.

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Pre riečne systémy Medveďovské rameno a Veľkolélske rameno bude vypracovaná odborná štúdia a dve sady technickej projektovej dokumentácie. Obe budú predložené kompetentným orgánom a schválené. Takisto budú získané všetky potrebné povolenia a výnimky zo zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.

AKTIVITA A.6: Vypracovanie odbornej štúdie na revitalizáciu potravných biotopov na nížinných lúkach formou pasenia

Stručný popis: Budú zmapované všetky potenciálne lokality vhodné na obnovu lúk v projektovom území. Štúdia vyberie lokality, kde má obnova nížinných lúk pasením najväčší potenciál a zároveň prináša jasný benefit pre cieľové vtáčie druhy a obnovu ich biotopov. Štúdia navrhne najlepšie metódy a modely pasenia pre obnovu lúk pre konkrétne lokality, zloženie pasúcich sa zvierat, ich počet na hektár, čas v roku atď. Keďže väčšina projektového územia je periodicky zaplavovaná, je potrebné navrhnuť aj miesta pre dočasné uchovanie zvierat počas záplav v projektovom území aj mimo neho.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Vypracovaná odborná štúdia s návrhmi na obnovu nížinných lúk pasením vrátane máp.

AKTIVITA A.7: Vypracovanie odbornej štúdie o výsadbe pôvodných drevín na tvorbu refúgií a hniezdnych miest pre ohrozené druhy vtákov

Stručný popis: Štúdia zmapuje možné miesta na vysádzanie prirodzených drevín v projektovom území. Štúdia bude pozostávať zo zoznamu špecifikovaných lokalít vhodných na výsadbu (vrátane právneho stavu a vlastníctva území), odporúčaní na drevinovú skladbu pre každú lokalitu a relatívny význam každej lokality z pohľadu cieľových vtáčích druhov. Štúdia bude vypracovaná na začiatku projektu.

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Odborná štúdia bude zahŕňať lokality a návrhy na výsadbu prirodzených drevín a porovnanie možných vplyvov pri využití rôznych alternatív na cieľové druhy vtákov.

B. Nákup / prenájom pôdy

AKTIVITA B.1: Nákup a / alebo dlhodobý prenájom pôdy

Stručný popis: Pozemky budú zakúpené/preajaté predovšetkým na strategických lokalitách a v susedstve existujúcich zón ochrany prírody (prírodných rezerváciách, na pozemkoch vo vlastníctve/prenájme BROZ). V projektovom území bolo na nákup alebo dlhodobý prenájom pre ochranné účely vybraných niekoľko oblastí významných pre cieľové vtáčie druhy. Tieto oblasti sú dôležité ako hniezdne, potravné a/alebo ako odpočinkové lokality ohrozených vtáčích druhov alebo ako nárazníkové zóny takýchto lokalít. Cieľové územie zahŕňa prírodné biotopy alebo degradovanú pôdu s vysokým revitalizačným potenciálom. Potenciálne územie pre výkup/prenájom pozemkov je celé projektové územie.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Očakáva sa získanie spolu 95 hektárov, z čoho bude 62 ha zakúpených a 33 ha dlhodobo prenášaných.

C. Konkrétne ochranné aktivity

AKTIVITA C.1: Revitalizácia močiaru Istragov

Stručný popis: Istragov bol pôvodne rozsiahlym riečnym močiarom (77 ha), tvoreným mozaikou porastov trstia, otvorených plytkých vodných plôch a rôznymi typmi močiarov. Od roku 1992 je vysušený. Je navrhnuté nové riešenie, ktoré umožní priviesť vodu naspäť do lokality počas prevádzky VD Gabčíkovo. V prípade potreby sa upraví časť prívodného kanálu, ktorý zabezpečí prísun vody do lokality. Tento kanál spojí už existujúce fragmenty riečnych ramien, mokrade a kanále. Ten zabezpečí prítok vody pre čerpaciu stanicu Dedinský ostrov, lokalizovanú na protipovodňovej hrádzi, a voda bude prúdiť cez čerpaciu stanicu priamo k močiaru Istragov. Riadiaci systém Čerpacej stanice Dedinský ostrov bude doplnený potrebným technickým vybavením, ktoré umožňuje kontrolovať prívod vody cez hrádzu do oblasti močiaru Istragov a regulovať tak množstvo vody. Cez riečne rameno Istragova bude voda privádzaná do oblasti močiaru. Aby sa zabezpečila potrebná výška hladiny, na vybraných miestach sa realizujú podľa výstupov A1 a A2 vzdúvacie objekty (prehrádzky), ktoré budú vybavené limnigrafickými stanicami, ktoré budú na diaľku odovzdávať informácie riadiacemu systému ČS. Množstvo pritekajúcej vody bude možné regulovať podľa stavu vodných hladín v lokalite.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Bude obnovený veľký komplex mokradí o rozlohe 770 000 m² spíňajúci hniezdne a potravné nároky pre cieľové druhy vtáctva. Dosiahne sa celkové zlepšenie stavu cieľových druhov vtákov v celom projektovom území. Taktiež sa zlepší prívod vody aj do prifahlých oblastí a vyrušovanie citlivých druhov človekom bude obmedzené na celkovej ploche 55 ha.

AKTIVITA C.2: Revitalizácia ramena Dunajské kriviny

Stručný popis: Lokalita Dunajské kriviny je situovaná v hornej časti rozsiahleho ramenného systému medzi Dobrohošťou a Sapom. Nachádza sa tu jedno riečne rameno, ktorého zásobovanie vodou z prívodného kanála do ľavostranného ramenného systému je možné len čiastočne, a to len v období záplav. Toto rameno zásobovalo vodou prifahlé bažiny – značne poškodený biotop, ktorý je počas roka prevažne suchý. Predstavuje prvú sekciu ramenného systému a je situovaný medzi nápusným objektom a líniou Asuchý alebo trpí nedostatkom vody. Táto nepriaznivá situácia môže byť zlepšená dvoma spôsobmi:

1. úpravou odberného objektu z prívodného kanála do ramennej sústavy pri lokalite Dunajské kriviny.
2. Zvýšenie vodnej hladiny nad líniou A. Toto môže byť dosiahnuté napr. inštaláciou pružinovej klapky na prepade prehrádzky (línie) A. Po tomto opatrení stúpne hladina vody približne o 40 cm..

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Alternatíva 1: Bude upravený resp. doplnený pôvodne vybudovaný odberný objekt a zabezpečený prívod vody do biotopu v lokalite Dunajské kriviny.

Alternatíva 2: Bude nainštalovaná pružinová klapka na prehrádzke línie A, vodná hladina v sekcii stúpne o 40 cm..

: Pri oboch alternatívach teda dôjde k zlepšeniu stavu priľahlých lesných porastov v dôsledku aspoň čiastočnej dotácie vodou do vyschnutého ramena. Vytvoria sa nové potravné možnosti pre cieľové druhy vtákov, bude obnovených cca. 5 000 m² mokradí, a čiastočne obnovené suché riečne ramená .

AKTIVITA C.3: Stavba rybovodu na dvoch strategických miestach v ramennom systéme

Stručný popis: Na dvoch strategických miestach v ľavostrannom ramennom systéme medzi Dobrohošťou a Sapom budú postavené rybovody. Existujúce objekty - línie (prehrádzky) v ramennom systéme udržiavajúce hladiny vody na stanovenej úrovni sú pre ryby prekážkou. Rozdiely hladín na prehrádzkach sú príliš veľké a vodný prúd priepustoch je príliš rýchly pre nižinné druhy rýb.. Umiestnenie a typ rybovodu vyplýva z akcie A.1 a A.4.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Postavené dva rybovody na miestach s maximálnym vplyvom na redukciu migračnej bariéry pre ryby. Zlepší sa výskyt rýb v systéme riečnych ramien. Obnovený prístup k neresiskám. Vyššia dostupnosť zdrojov potravy pre cieľové druhy vtákov.

AKTIVITA C.4: Revitalizácia vybraných vysušených a odrezaných riečnych ramien

Stručný popis: Na šiestich miestach projektového územia Dunajské luhy sa obnovia zničené alebo vyschnuté ramená Dunaja. Lokality budú upresnené po podrobnom preverení a preskúšaní účinnosti opatrení. Počet vhodných lokalít na obnovu ramien je oveľa väčší. Na základe rekognoskácie v teréne budú vybrané oblasti s najefektívnejšou možnosťou obnovy a s najvýznamnejším efektom pre ochranu prírody. Obnova bude realizovaná pripojením oddelených ramien k hlavnému systému ramien a odstránením rôznych prekážok. Z ramien budú odstránené zvyšky po lesníckej činnosti . Pre tento druh revitalizačnej akcie nie sú potrebné stavebné povolenia. Je potrebné prerokovať návrhy a získať súhlas vlastníkov a obhospodarovateľov príslušných pozemkov.

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Odstránenie prekážok v systéme riečnych ramien zlepší vodný režim a spojitosť systému riečnych ramien na šiestich lokalitách. Predpokladá sa, že minimálne 2 500 m riečnych ramien bude znovu pripojených a 180 000 m² obnovených. Zároveň budú odstránené prekážky pre migráciu vodných organizmov. Očakáva sa nárast populácie rýb a obojživelníkov – potravný základ cieľových druhov vtáctva. Zamedzením prístupu k niektorým miestam sa na ploche 16 ha dosiahne aj značný pokles vyrušovania citlivých druhov ľuďmi.

AKTIVITA C.5: Sprietočnenie ramennej sústavy Medveďovského ramena

Stručný popis: Bude otvorený jeden alebo dva pôvodné vtoky do Medveďovského ramena. Od naplaveného materiálu sa musí vyčistiť iba prvých 30 m ramena. Zvyšok ramena nie je naplnený sedimentmi vo zvýšenej miere. Tieto sedimenty budú odstránené obnoveným prúdom a dynamikou vody. Otvorením prítoku do riečneho ramena vznikne jeden ostrov bez prístupu na pevnú zem (alebo dva ostrovy, ak sa otvoria dva prítoky).

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Ramenná sústava Medveďovské rameno bude obnovená na celej svojej dĺžke. Spolu bude obnovených asi 4 000 m riečnych ramien a antropogénne rušenie citlivých druhov bude redukované na 50 ha. Obnoví sa prirodzený tokový režim a dynamika vody. Zlepší sa stav ochrany asi 10 ha prioritného biotopu 91E0*, biotop 3270 bude obnovený na rozlohe 2 ha. Nárast populácie reofilných druhov rýb.

AKTIVITA C.6: Sprietočnenie ramennej sústavy Veľkolélskeho ramena

Stručný popis: Celková obnova ramien, odstránenie hatí a otvorenie všetkých horných aj dolných otvorov by boli extrémne nákladné. Preto navrhujeme len čiastočnú obnovu, ktorá môže podstatne zmeniť celú situáciu a priniesť dobrý úžitok v porovnaní s vplyvmi na ochranu prírody – otvorenie jedného z prítokov, prerušenie betónovej hrádze a otvorenie hlavného odtoku na konci ramena. Prerušenie betónovej hrádze vytvorí veľký priestor pre vodný tok a redukuje tak bariérový efekt. Otvorenie vtoku a odtoku napomôže prúdeniu vody, ktoré prirodzene odnesie časť sedimentov z riečneho ramena. Prístup na ostrov bude zabezpečený mostom vybudovaným z rozložiteľných panelov nad prerušeným úsekom hrádze. Pokiaľ bude nutné zakázať prístup na ostrov, panely sa z mosta odstránia.

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Toková kapacita Veľkolélskeho ramena bude obnovená v dĺžke 5 500 m. Sčasti budú odstránené hlavné bariéry (betónová hrádza, opevnenie brehov Dunaja) čo umožní migráciu rýb na neresiská. Budú obnovené potravné a hniezdne biotopy pre cieľové druhy vtákov. Zníži sa antropogénne vyrušovanie na výmeru 263 ha.

AKTIVITA C.7: Revitalizácia nížinných lúk ako potravných a hniezdných biotopov vtákov

Stručný popis: Pasenie rozličných druhov domácich zvierat bol tradičný spôsob využívania trávnych porastov v projektovom území v minulosti. Lúčne biotopy budú obnovené prostredníctvom pasenia podľa vypracovanej štúdie. Najlepší efekt bude dosiahnutý použitím rozličných druhov zvierat, ktoré majú rôzne potravné nároky a odlišný spôsob pasenia. Je potrebné predovšetkým obnoviť lúky, ktoré boli opustené len pred pár rokmi a preto nemajú vyhovujúce podmienky. Pasenie takisto vyrušuje hmyz a drobné cicavce, ktoré sa potom ľahšie stanú korisťou pre vtáky a vytvára podmienky pre druhy špecializujúce sa na živočíšne exkrementy. Pre pastvu budú zakúpené zvieratá, ktoré sa v území tradične využívali – kravy, ovce, kozy a kone. Spolu s tým sa zakúpi a inštaluje aj potrebná infraštruktúra ako elektrické oplotenie, pevné oplotenie a napájadlá. Bude vytvorený a obnovený biotop 6510 – Nížinné a podhorské kosné lúky.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Obnovených minimálne 150 ha lúk. Obnovené tradičné pasenie zvieratami. Zakúpené zvieratá: kravy (70), ovce (100), kozy (20) a kone (10) a zavedený funkčný systém pasenia. Zakúpené prenosné elektrické oplotky, pevné oplotenie a napájadlá. Vytvorených minimálne 150 ha biotopov pre cieľové druhy.

AKTIVITA C.8: Výsadba pôvodných drevín – obnova prirodzených vtáčích refúgií a hniezdných biotopov

Stručný popis: Hniezdne podmienky a útočiská vtákov budú obnovené výsadbou prirodzených drevín dvoma rôznymi spôsobmi, založenými na odbornej štúdii:

1. Výsadba skupín prirodzených drevín pomedzi a do plantáží hybridných topoľov.
2. Výsadba celých lesných porastov prirodzených drevín na miestach, kde boli hybridné topole vyťažené a odstránené.

Tvorba lesných biotopov bude realizovaná výsadbou mladých stromkov (1-5 ročné, 30 000 exemplárov), výsevom semien (50 000) a dodatočnými podpornými opatreniami, ktoré podporia prirodzenú obnovu lesa (odkryv pôdy). Nasledovné 3 roky po výsadbe bude prebiehať starostlivosť o sadenice na ochranu pred ožieraním poľovnou zverou, prerastaním burinou a podobne. Cieľom je vytvoriť podmienky priaznivé pre cieľové druhy vtákov. Hniezdne a potravné biotopy a refúgiá vtákov nie sú vždy biotopmi, ktoré sa dajú identifikovať botanickou klasifikáciou alebo ako biotopy podľa smernice o biotopoch.

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Obnovených minimálne 150 000 m² vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov (91E0*) a 200 000 m² dubovo-brestovo-jaseňových nížinných lužných lesov (91F0) na územiach, ktoré dnes zaberajú plantáže hybridných topoľov. Vysadených

minimálne 25 skupín pôvodných stromov vnútri plantáží hybridných topoľov. Dohromady zasadených 30 000 mladých stromov.

AKTIVITA C.9: Revitalizácia kolmých riečnych brehov ako hniezdných biotopov pre vtáky

Stručný popis: Na štyroch vybraných úsekoch Dunaja budú odstránené existujúce brehové opevnenia (vytvorené z veľkých balvanov), čím sa obnovia kolmé riečne brehy. Najviac materiálu bude odstráneného pomocou bagrovacej lode aby sa minimalizovalo poškodenie brehovej vegetácie. Dodatočné práce sa spravia bagrom z brehu. Odstránené kamene odvezie transportná loď a deponuje na vhodnom mieste. Každý úsek bude minimálne 25 m dlhý, dva úseky budú lokalizované v hornej časti CHVÚ Dunajské luhy v Bratislave a dva úseky budú lokalizované v dolnej časti CHVÚ Dunajské luhy pod Medveďovom. Úseky budú vybrané tak, aby sa zabránilo nebezpečenstvu nadmernej bočnej erózie. Príslušné pozemky budú vo vlastníctve jedného z partnerov alebo vo vlastníctve Slovenskej republiky (v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku), preto je vylúčená možnosť znehodnotenia súkromných pozemkov.

Zodpovedný partner: Agravia

Očakávané výsledky: Obnovené kolmé riečne brehy na štyroch úsekoch rieky Dunaj (minimálne 4x25 m) a obnovené hniezdne biotopy *Riparia riparia*. Vytvorené podmienky pre výrazný nárast druhov v CHVÚ Dunajské luhy.

D. Povedomie verejnosti a propagácia výsledkov

AKTIVITA D.1: Tvorba a údržba webstránky

Stručný popis: Bude vytvorená a pravidelne udržiavaná webstránka s atraktívnym dizajnom informujúca o projektových aktivitách. Webstránka bude prezentovať ciele projektu, dôvody implementácie projektu, projektové aktivity a vývoj projektu, pozvánky na verejné akcie atď.; a preto bude zvyšovať povedomie verejnosti a šíriť výsledky projektu.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Vytvorená, udržiavaná a propagovaná webstránka projektu.

AKTIVITA D.2: Publikovanie informačných, vzdelávacích a propagačných materiálov

Stručný popis: Bude vyprodukované široké spektrum informačných a vzdelávacích materiálov za účelom zvýšenia povedomia verejnosti a šírenia ochranárskych úspechov projektu. Brožúra, správa pre verejnosť, letáky, nálepky, pohľadnice, plagáty, kalendáre budú informovať o projekte a jeho význame pre ochranu populácií ohrozených vtáčích druhov a implementáciu Smernice o biotopoch a Smernice o vtácoch v rámci programu LIFE+ a o európskej sieti chránených území Natura 2000. Brožúra, správa pre verejnosť a letáky budú vyrobené aj v maďarskej a anglickej verzii. Informačné materiály budú navrhnuté pre širokú verejnosť, ale takisto aj pre rôzne skupiny stakeholdrov (vlastníci a užívatelia pôdy, miestni obyvatelia a komunity, turisti a návštevníci, rybárske a poľovné združenia atď.).

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Vyrobené a distribuované informačné, vzdelávacie a propagačné materiály: brožúra (3 500 výtlačkov), správa pre verejnosť (1 000), letáky (7 000), nálepky (15 000), pohľadnice (5 000), plagáty (3 000), kalendáre (8 000), tričká (500), perá (1 500), hrnčeky (300), plyšové zvieratká (500).

AKTIVITA D.3: Inštalácia informačných panelov

Stručný popis: Pozdĺž projektového územia od Bratislavy po Štúrovo budú inštalované informačné panely, obvykle na miestach vstupu na protipovodňovú hrádzu. Projektové územie je veľmi populárnou oblasťou pre voľnočasové aktivity obyvateľov hlavného mesta a je to takisto frekventovaná cyklistická cesta, súčasť medzinárodnej cyklistickej trasy Passau – Viedeň – Bratislava – Budapešť. Informačné panely budú prezentovať prírodné hodnoty územia textom a obrázkami (biotopy, druhy zvierat a rastlín a špeciálne vtákov) v prístupnej forme s jednoduchou mapou projektového územia, ďalej ciele projektu a jeho hlavné aktivity. Informačné panely poskytnú komplexnú informáciu o lužných ekosystémoch a ich vtáčích

obyvateľoch, miestom systéme ochrany prírody, špeciálne vo vzťahu k implementácii smerníc o vtákoch a biotopoch. Informácie budú v slovenskom, maďarskom, nemeckom a anglickom jazyku.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: 20 informačných panelov inštalovaných pozdĺž projektového územia.

AKTIVITA D.4: Inštalácia vtáčích pozorovacích veží

Stručný popis: V projektovom území budú inštalované dve veže na pozorovanie vtáctva a iných živočíchov. Pre návštevníkov na Slovensku a podobne aj v Maďarsku nie sú k dispozícii žiadne podobné zariadenia na pozorovanie a ukážku prírodného života – predovšetkým plachých živočíchov. Existuje niekoľko lokalít, kde je možné pozorovať krmiace sa bociany a volavky (*Ciconia nigra*, *C. ciconia*, *Ardea cinerea*, *A. purpurea*, *Egretta alba*, *E. garzetta*, *Nycticorax nycticorax*). Ďalšou dobrou možnosťou je pozorovanie obrovských počtov zimujúcich a migrujúcich druhov (*Anser albifrons*, *A. anser*, *A. fabalis*, *Aythya fuligula*, *A. ferina*, *Bucephaland clangula*, *Chlidonias niger*, *Haliaeetus albicilla*, *Mergus albellus*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Sterna hirundo*, *Calidris* spp., *Tringa* spp. atď.).

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Budú postavené dve pozorovacie veže pre pozorovanie vtákov (a iných divožijúcich zvierat) a budú využívané návštevníkmi.

AKTIVITA D.5: Komunikácia a pravidelné stretnutia so stakeholdrami

Stručný popis: Budú zorganizované stretnutia so všetkými relevantnými stakeholdrami (obce, vlastníci a užívatelia pôdy) a štátnymi orgánmi (obvodné a krajské úrady životného prostredia, obvodné a krajské lesné úrady, štátna a obecná polícia, SIŽP atď.). Na týchto stretnutiach budú riešené aktuálne ochrannárske problémy projektového územia, ktorých riešenie je v kompetencii zahrnutých organizácií. Táto aktivita bude realizovaná pravidelne počas celého obdobia trvania projektu.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Počas celého projektu bude prebiehať komunikácia so stakeholdrami a bude zorganizovaných 15 stretnutí so stakeholdrami. Každé stretnutie navštíví v priemere 6 zástupcov stakeholdrov. Témy stretnutí: existujúce predpisy a ich uplatnenie na vybrané lokality, význam vybraných lokalít pre prírodu a ochranu vtákov, podpora fungovania modelov ochrany prírody z iných chránených území, koordinácia aktivít stakeholdrov na riešenie ochrannárskych problémov, reguláciu návštevníkov, tok informácií o chránených územiach, vráťanie miestnych obyvateľov.

AKTIVITA D.6: Prezentácie a terénne exkurzie pre študentov a verejnosť

Stručný popis: Budú zrealizované početné prezentácie a terénne exkurzie pre študentov a verejnosť. Budú zorganizované rôzne akcie v teréne, kde sa návštevníci môžu aktívne zúčastniť jednoduchých aktivít ochrany prírody ako zber a odstraňovanie odpadu, značenie chránených území atď. Odborný sprievodca zabezpečí, že návštevníci budú mať z akcie čo najlepší zážitok (technické vysvetlenia, informácie, odpovede na otázky, atraktívne prírodné úkazy, pozorovanie prírody atď.) a zároveň že nespôsobia žiadnu škodu na prírode a životnom prostredí.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Uskutočnených 10 prezentácií pre študentov (spolu očakávaných 200 ľudí), 20 exkurzií pre študentov so sprievodcom (spolu očakávaných 150 ľudí), 10 prezentácií pre verejnosť (spolu očakávaných 200 ľudí) a 15 exkurzií pre verejnosť so sprievodcom (spolu očakávaných 100 ľudí).

AKTIVITA D.8: Prezentačná kniha Vtáky Dunajských luhov

Stručný popis: Bude spracovaná a publikovaná komplexná kniha o obidvoch častiach projektového územia zameraná predovšetkým na vtáky a ich biotopy. Zameria sa na všeobecné časti projektového územia a širokú prezentáciu súčasných vedomostí o vtáčej faune projektového územia. Kniha zosumarizuje existujúce údaje spolu s novými výsledkami získanými počas monitoringu projektu. Zámerom knihy je zosumarizovať vedecké údaje a prezentovať ich spôsobom prijateľným pre širšie publikum.

Zodpovedný partner: PriF UK

Očakávané výsledky: Reprezentačná publikácia "Vtáky Dunajských luhov" publikovaná na konci projektu, 800 výtlačkov, 300 strán s textom, tabuľkami, grafmi, mapami a fotografiami.

AKTIVITA D.9: Prezentácia projektu na konferenciách a v médiách

Stručný popis: Propagácia projektu, jeho cieľov, metód a ochranárskych úspechov je užitočná aj pre podporu implementácie projektu a na zvýšenie povedomia verejnosti. Projekt bude prezentovaný odbornému publiku na konferenciách a odborných stretnutiach a širokej verejnosti prostredníctvom médií. Konferencie sa budú konať v projektových krajinách ale aj inde v zahraničí. Budú zavedené pravidelné kontakty s médiami – novinami, časopismi, rádiami, televíziami a na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Informácie pre tlač budú publikované pravidelne formou tlačových správ, mediálnych brífingov, interview, reportáží z terénu atď. Projekt a jeho ciele bude propagovať Množstvo mediálnych výstupov.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Projekt prezentovaný na minimálne 5 konferenciách, zorganizované 4 tlačové konferencie, distribuovaných 10 tlačových správ, publikovaných 50 článkov o projekte, vysielaných 10 rozhlasových interviews, vysielaných 5 televíznych šotov.

E. Manažment projektu a monitoring

AKTIVITA E.1: Riadenie projektu BROZ

Stručný popis: Projektoví pracovníci budú zamestnaní počas celej doby trvania projektu. Externí subdodávatelia, poskytovatelia tovarov a služieb budú vyberaní verejnými tendrami podľa rozvrhu realizácie projektu. Projektová kancelária bude sídliť v Bratislave. Na projekte budú zamestnaní: projektový manažér, asistent projektového manažéra, účtovník, manažér pre médiá a prácu s verejnosťou. Na začiatku projektu bude zo zástupcov projektových partnerov a zástupcov Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy chránenej krajiny oblasti Szigetköz, nezávislej vedeckej autority, slovenského a maďarského ministerstva životného prostredia menovaný Riadiaci výbor projektu.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Spoľahlivá realizácia projektu. Budú predložené nasledujúce dokumenty: pravidelné správy o postupe projektu, priebežná správa a záverečná správa.

AKTIVITA E.2: Hydrologický a hydrobiologický monitoring

Stručný popis: Budú sa monitorovať hydrologické a hydrobiologické parametre vody v sledovaných lokalitách a v sledovanom období, ďalej morfológické, fyzikálno-chemické a takisto aj podporné biologické vlastnosti. Na základe získaných výsledkov o kvalite vody a vlastnostiach a stave vodného prostredia môže byť pripravená charakterizácia. Monitoring bude využitý na špecifikáciu návrhov revitalizačných prác a ich vplyvu na vodné prostredie. Pravidelne sa bude realizovať monitoring nasledovných vlastností. Merania fyzikálno-chemických vlastností budú zosúladené s meraniami biologických vlastností:

Zodpovedný partner: VVB

Očakávané výsledky: Výsledky monitoringu spracované vo forme Záverečnej správy vrátane máp ekologického stavu.

AKTIVITA E.3: Monitoring vplyvu projektových aktivít na vtáče populácie

Stručný popis: V projektovom území bude uskutočnený kvalitatívny a kvantitatívny ornitologický výskum. Prvou prioritou bude mapovanie hniezdnych párov cieľových druhov na celej ploche projektového územia. Druhou prioritou bude monitoring vtáčích druhov na miestach implementácie konkrétnych ochranných aktivít. Nakoniec bude ornitologický výskum realizovaný aj na vybraných úsekoch projektového územia. Bude vytvorená databáza ornitologických údajov z projektového územia. Dohromady budú zozbierané existujúce doterajšie ornitologické údaje. Všetky údaje budú sumarizované a analyzované v záverečnej publikácii Vtáky Dunajských luhov. Ornitologický monitoring sa bude vykonávať počas celého trvania projektu. Aspektov projektu, ktoré majú demonštračný a inovatívny charakter, budú monitorované špeciálne za účelom propagácie týchto aktivít a jasného poukázania ich prínosu pre vtáky.

Zodpovedný partner: PrIF UK

Očakávané výsledky: Bude vytvorená databáza ornitologických údajov s odhadovanými niekoľkými tisíckami záznamov. Bude publikovaná reprezentatívna publikácia Vtáky Dunajských luhov. Na konci každého roku bude poskytnutá monitorovacia správa s najdôležitejšími výsledkami, aby sa dal zhodnotiť vplyv implementácie konkrétnych ochranných aktivít.

AKTIVITA E.4: Monitoring vplyvu projektových aktivít na ostatnú biotu

Stručný popis: V oblasti realizácie konkrétnych ochranných aktivít budú monitorované vybrané skupiny organizmov (vyššie rastliny, hmyz, ryby a obojživelníky). Monitoring bioty bude realizovaný počas celého trvania projektu. Fytocenologické charakteristiky biotopov budú dané druhovým zložením vyšších rastlín na hektár. Týmto spôsobom sa získa potrebná spätná väzba o úspechu plánovanej tvorby alebo obnovy biotopov.

Zodpovedný partner: PrIF UK

Očakávané výsledky: Budú poskytnuté vedecké informácie o vybraných skupinách bioty z projektového územia. Na konci každého roku bude poskytnutá monitorovacia správa s najdôležitejšími výsledkami aby sa dal zhodnotiť vplyv realizácie konkrétnych ochranných aktivít.

AKTIVITA E.5: Účtovníctvo projektu

Stručný popis: Počas celého projektu bude zamestnaný účtovník na polovičný úväzok, ktorý má skúsenosti so slovenským účtovníctvom a účtovníctvom EÚ na zaznamenávanie všetkých výdavkov a na prípravu finančných správ.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Transparentné účtovníctvo projektových financií (výdavky + príjmy).

AKTIVITA E.6: Networking s inými projektami

Stručný popis: Budú ustanovené kontakty s podobnými projektmi zameranými na ohrozené vtáče druhy, rieky, mokrade a lužné lesy a uskutočnia sa projektové návštevy. Počas nich sa oboznámime s rôznymi prístupmi a zvažíme možné dopady ochranných aktivít. Pre networking budú vybrané chránené územia s podobnými problémami, prírodnými podmienkami a socioekonomickým pozadím. Preto budú uprednostňované projekty pozdĺž rieky Dunaj. Navrhované projektové riešenia budú konzultované s expertmi z iných projektových území. Networking bude realizovaný predovšetkým pre projektový personál. Mnohé skúsenosti budú odovzdané ak kľúčovým stakeholdrom a úradom (Aktivita D.6). Táto aktivita bude realizovaná počas celého trvania projektu.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Vytvorené kontakty s podobnými projektmi o obnove riečnych a mokradných biotopov. Vzájomná výmena informácií a skúseností, návštevy projektových území a revitalizačné aktivity. Konzultácie a porovnanie rôznych prístupov a metód, posilnenie medzinárodnej spolupráce. Zvýšenie povedomia projektového personálu.

AKTIVITA E.7: Audit projektu

Stručný popis: Prijímateľ menuje nezávislého audítora, ktorý bude overovať finančné výkazy pre Európsku komisiu do záverečnej správy. Táto aktivita bude realizovaná počas celého trvania projektu.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: Ročné audítorské správy potvrdzujúce transparentnosť a správnosť účtovníctva projektu (výdavky + príjmy). Záverečná audítorská správa bude priložená k záverečnej technickej správe projektu.

AKTIVITA E.8: After-LIFE plán ochrany

Stručný popis: After-LIFE plán ochrany bude samostatnou kapitolou záverečnej správy v slovenskom, maďarskom a anglickom jazyku. Bude popisovať ako sa plánuje pokračovať a rozvíjať v ochranárskych aktivitách zahájených počas projektu v rokoch po jeho skončení a ako bude zabezpečený dlhodobý manažment projektového územia a cieľových vtáčích druhov a ich biotopov. Poskytne detaily o tom, ktoré aktivity sa budú realizovať, kedy, kým a z akých zdrojov. Na tvorbu tohto plánu sa nepredpokladajú žiadne dodatočné náklady.

Zodpovedný partner: BROZ

Očakávané výsledky: After-LIFE plán ochrany

VÝSTUPY PROJEKTU		
Názov	Kód aktivity	Termín
Odborná štúdia o výsadbe pôvodných drevín na tvorbu refúgií a hniezdnych miest pre ohrozené druhy vtákov	A.7	30/06/2009
Odborná štúdia na revitalizáciu ramenných sústav Medvedovského a Veľkolélskeho ramena	A.5	30/09/2009
Odborná štúdia na revitalizáciu potravných biotopov na nížinných lúkach formou pasenia	A.6	30/09/2009
Matematický hydrologický model	A.1	31/03/2010
Technická dokumentácia na revitalizáciu ramenného systému Dunajské kriviny	A.3	31/03/2010
Ichtyologická expertíza k výstavbe rybovodu	A.4	31/03/2010
Technická dokumentácia na revitalizáciu ramennej sústavy Medvedovského ramena	A.5	31/03/2010
Brožúrky a letáky	D.2	30/06/2010
Technická dokumentácia na revitalizáciu močiara Istragov	A.2	30/09/2010
Technická dokumentácia na výstavbu rybovodu na dvoch strategických miestach sústavy riečnych ramien	A.4	30/09/2010
Technická dokumentácia na revitalizáciu ramennej sústavy Veľkolélskeho ramena	A.5	31/12/2010
Nálepky, pohľadnice, plagáty a kalendáre	D.2	31/12/2010
Tričká a ostatné propagačné materiály	D.2	30/06/2011
Kontrakty na výkup pozemkov a dlhodobý prenájom, listy vlastníctva	B.1	30/06/2012
Kópie publikovaných článkov distribuovaných tlačových správ	D.9	31/12/2012

Správa pre verejnosť	D.2	30/06/2013
Publikovaná reprezentačná publikácia Vtáky Dunajských úhrov	D.8	31/01/2013
Distribučovaná reprezentačná publikácia Vtáky Dunajských úhrov	D.8	30/06/2013
Správy o hydrologickom monitoringu	E.2	30/06/2013
Správy o monitoringu vtáčích populácií	E.3	30/06/2013
Správy o monitoringu cstatnej bioty	E.4	30/06/2013
MÍLNIKY PROJEKTU		
Zamestnaný projektový manažér	E.1	31/01/2009
Zakúpené prvé pozemky	B.1	30/03/2009
Založená projektová kancelária	E.1, E.5	30/03/2009
Spustená projektová webstránka	D.1	30/06/2009
Zakúpené vybavenie kancelárie	E.1, E.5	30/06/2009
Spustený networking s inými projektmi	E.6	30/06/2009
Zakúpené zvieratá na pasenie na obnovu lúk	C.7	30/09/2009
Nominovaný externý audítor	E.7	31/12/2009
Ukončená revitalizácia ramennej sústavy Dunajské kriviny	C.2	31/03/2011
Ukončená revitalizácia ramennej sústavy Medveďovské rameno	C.5	31/03/2011
Ukončená revitalizácia vybraných vyschnutých a odrezaných riečnych ramien	C.4	30/06/2011
Ukončená revitalizácia kolmých riečnych brehov	C.9	30/06/2011
Ukončená revitalizácia močiara Istragov	C.1	30/09/2011
Vybudované vtáčích pozorovacie veže	D.4	30/09/2011
Ukončená výstavba rybovodu na dvoch strategických miestach v ramennom systéme	C.3	31/12/2011
Inštalované informačné panely	D.3	31/12/2011
Ukončená revitalizácia ramennej sústavy Veľkolélske rameno	C.6	31/03/2012
Ukončená výsadba pôvodných druhov drevín	C.8	31/12/2012
Komunikácia a pravidelné stretnutia so stakeholdrami splnené	D.5	31/12/2012
Prezentácie a terénne exkurzie pre študentov a verejnosť ukončené	D.6	31/12/2012

ČASOVÝ PLÁN																	
Aktivit a	2009				2010				2011				2012				201
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
A. Prípravné aktivity, vypracovanie manažmentových a/alebo akčných plánov:																	
A.1			X	X	X												
A.2	X	X		X	X	X	X										
A.3			X	X	X												
A.4				X	X	X	X										
A.5			X	X	X	X	X	X									
A.6	X	X	X														
A.7	X	X															
A.8	X	X	X	X													
B. Nákup pozemkov a pôdy:																	
B.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
C. Konkrétne ochranárske aktivity:																	
C.1							X	X	X	X	X						
C.2							X	X	X								
C.3								X	X		X	X					
C.4								X	X	X							
C.5						X	X	X	X								
C.6										X	X	X	X				
C.7			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
C.8				X	X			X	X			X	X			X	
C.9				X	X	X	X	X	X								
C.10				X	X	X	X										
C.11							X	X	X	X							
D. Povedomie verejnosti a propagácia výsledkov																	
D.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D.2			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D.3				X	X	X			X	X	X	X					
D.4								X			X						
D.5		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D.6			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D.7						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
D.8												X	X	X	X	X	X
D.9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E. Manažment projektu a monitoring																	
E.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
E.6			X		X		X		X		X		X		X		
E.7				X			X				X				X		X

PRÍLOHY

1.	Rozpočet projektu
2.	Notárom overená kópia zmluvy medzi žiadateľom projektu LIFE+ a Európskou komisiou
3.	Notárom overené kópie zmlúv žiadateľa projektu LIFE+ so všetkými partnermi projektu <ul style="list-style-type: none"> a. Zmluva BROZ – VVB b. Zmluva BROZ – Agravia c. Zmluva BROZ – PriF UK
4.	Notárom overené kópie zmlúv partnerov so žiadateľom, ak žiada o spolufinancovanie jeden z partnerov projektu – nerelevantné
5.	Originál alebo notárom overený doklad potvrdzujúci právnu subjektivitu žiadateľa aj všetkých partnerov, ktorí podávajú žiadosť – podľa typu subjektu jeden z nasledujúcich dokladov: <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ – stanovy a registrácia b. VVB – zriaďovacia listina c. Agravia – výpis z obchodného registra d. PriF UK – zriaďovacia listina
6.	Výpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace štatutárneho zástupcu žiadateľa aj všetkých partnerov <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ – Tomáš Kušík b. VVB – Roman Straka c. Agravia – Benedikt Václavík d. PriF UK – Anton Gáplovský
7.	Čestné vyhlásenie žiadateľa aj všetkých partnerov, že majú vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia d. PriF UK
8.	Potvrdenie miestne príslušného správcu dane, že žiadateľ ani všetci partneri nemajú daňové nedoplatky. <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia
9.	Potvrdenie príslušného konkurzného súdu, nie staršie ako tri mesiace, že nie je voči žiadateľovi a partnerom vedené konkurzné konanie, nie sú v konkurze, v reštrukturalizácii a nebol proti nim zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia
10.	Čestné vyhlásenie žiadateľa aj každého partnera, že voči nemu nie je vedený výkon rozhodnutia za porušenie finančnej disciplíny <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia d. PriF UK
11.	Čestné vyhlásenie žiadateľa aj všetkých partnerov, že neporušil zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB – potvrdenie Inšpektorátu práce c. Agravia
12.	Potvrdenie Sociálnej poisťovne a každej zdravotnej poisťovne, nie staršie ako tri

	<p>mesiace, že žiadateľ nemá evidované nedoplatky poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Zároveň je potrebné doložiť čestné vyhlásenie, že potvrdenia z poisťovní sú kompletne a v iných poisťovniach nie sú poistení žiadni zamestnanci žiadateľa</p> <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia
13.	<p>Spoločné čestné vyhlásenie, že minimálne 5 % z celkovej sumy finančného podielu na projekte zabezpečia spoločne žiadateľ aj partneri zo zdrojov iných ako zo štátneho rozpočtu a prostriedkov programu LIFE+</p>
14.	<p>Čestné vyhlásenia partnerov, že súhlasia s tým, že žiadateľ predkladá v ich mene žiadosť o dotáciu a že nebudú dodatočne žiadať o dotáciu v separátnej žiadosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. VVB b. Agravia c. PriF UK
15.	<p>Čestné vyhlásenie žiadateľa aj každého partnera, že voči nemu nie je vedený výkon rozhodnutia</p> <ul style="list-style-type: none"> a. BROZ b. VVB c. Agravia d. PriF UK
16.	<p>Doklad o existencii účtu žiadateľa v banke (kópia) – BROZ</p>